

SLOVENSKI NAROD.

Na vsak dan vsakega tedna in pravnika, ter vsakega pošti prejemana za avstro-ugarske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 34 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tiste dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez letodolne vpošiljave naročnine se ne taira. — Za omanila se plačuje od peterostopne petiti-vrate po 12 h, če se omanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Kraslovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v Ljubljani, upravnništvo pa v pritožbi. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, omanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravnistva telefon št. 35.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vlnudo va-
bimo na novo naročbo, stare gospode
naročnike pa, katerim bo potekla koncem
meseca naročnina, prosimo, da jo o
pravem času ponové, da pošiljanje ne
preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:
Vs leto . . . K 24.— | Četrt leta . . . K 6.—
Pol leta . . . 12.— | En mesec . . . 2.—
V upravnistvu prejemana na mesec K 1-90.
S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:
Vse leto . . . K 25.— | Četrt leta . . . K 6-50
Pol leta . . . 13.— | En mesec . . . 2-30
Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko
in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom,
a hkratu se mora poslati tudi naročnina,
drugače se ne oziramo na dotično na-
ročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno
dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli
naročnini brez vsakega, kdor je
ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Naša štiridesetletnica.

Dne 31. t. m. poteče štiride-
seto leto, odkar izhaja »Sloven-
ski Narod«.

Čeprav ta dan ne bodo grmeli to-
povi in ne bo ne iluminacij, ne banke-
tov, je štiridesetletni jubilej »Slov.
Naroda« vendar lep in resen spomin-
ski dan, zakaj zgodovina našega lista
je v najtesnejši zvezi z zgodovino slo-
venskega naroda v novejši dobi. Od-
kar se je v Sloveniji začelo ustavno
življenje, je »Slovenski Narod« stal
na braniku nacionalnih in napred-
nih idealov in stoji še danes tu, kot
prvi, največji in najmerodajnejši list.

Započetnik našega lista je bilo
spoznanje, da je treba vzbuditi in
osredotočiti zlasti pravne sile sloven-
stva v obrambo in pospeševanje na-
rodnih in naprednih idej. Mala druž-
ba rodoljubnih mož je tedaj položila
na domovinski altar razmeroma znat-
na sredstva in je ustanovila »Sloven-
ski Narod«, ki se je iz skromnih za-
četkov razvil v velik in vpliven list.

in postal mogočen političen in socija-
len faktor v slovenski javnosti.

S hvaležnostjo in pijačeto se spo-
minjamo ob tej štiridesetletnici onih
požrtvovalnih mož, ki so list ustano-
vili in ga vodili tudi v najtežjih ča-
sih, v dobi najhujše persekucije ter
položili temelj tistemu razvoju lista,
ki se je začel pred 15 leti in ki stalno
napreduje.

Ne bomo razpravljali o pomenu
našega lista za slovenski narod. Samo
to naj rečemo, da ga ni faktorja, ki bi
bil v toliki meri vplival na vse javno
življenje na Slovenskem, na ves politi-
čni in kulturni razvoj, na vse gos-
podarsko in socialno gibanje, kakor
»Slov. Narod«.

Težke in hude boje je prebil naš
list, a če se ozremo sedaj nazaj na ta
trud in te žrtve, na vse to delo in na
vse prestano trpljenje, lahko s pono-
som rečemo: Kje bi bilo danes še slo-
venstvo, kaj bi bilo s slovenskimi na-
rodnimi in naprednimi ideali, da, kaj
bi bilo z narodno-napredno stranko,
da ni bilo »Slovenskega Naroda«.
Kdor odgovori na ta vprašanja po
pravici in po resnici, je že tudi povedal,
kakšen je pomen našega lista za
slovenstvo. Pri tem niti ne vpoštevamo,
koliko je »Slov. Narod« v tej dobi
storil za povzdigo politične izobrazbe
in za pospeševanje politične zrelosti
med Slovenci, za razvoj kulturnega
in družabnega življenja, koliko je delal
za korist in blaginjo posamičnih
stanov in kot branitelj pravice posa-
meznih ljudi.

Naj se nam ne ugovarja, da se
razvoj strankarskih formacij ni iz-
vršil v razmerju z razvojem »Slov.
Naroda«. Samo ljudje, ki precejujejo
vpliv časopisa sodijo tako, da je
usoda listov vedno enaka usodi posa-
mičnih strank. V življenju je pa dru-
gače. Ravno največji listi nimajo no-
benih strank za seboj in služijo sa-
mo idejam, ne posamičnim političnim
organizacijam in nobena stranka na
svetu ne bo dosegla uspehov, če se bo
zanašala samo na časopisje. »Man
schießt auf den Feind nicht mit der
öffentlichen Meinung, sondern mit
Pulver und Blei«, je rekel nekoč naj-
večji nemški državnik, hoteč s tem
izraziti, da se stranke ne smejo zana-
šati samo na vpliv časopisja, nego da
morajo z delom premagati svoje na-
protnike. Stranke so za svojo usodo
ravno tako same odgovorne, kakor ob-
čine za zdravje svojih prebivalcev.
Ko bi bila narodno-napredna stranka
z agitacijo in organizacijo toliko sto-
rila, kolikor je storil »Slovenski Na-

rod« s propagando, bi bile njene raz-
mere danes boljše.

Na veljavo in na moč našega li-
sta seveda to ni imelo vpliva. Kakor
se v parlamentu glasovi samo pri gla-
sovanju štejejo sicer pa tehtajo, tako
tudi vpliv in veljava takega lista ni
kar nič odvisen od glasov, ki jih je
kaka stranka dobila pri kaki volitvi.
Krščanski socialci in socialni demo-
kratje so dobili na primer na Dunaju
toliko glasov, da se druge stranke z
njimi še primerjati ne morejo, a me-
rodajen list na Dunaju je slej ko prej
»Neue Freie Presse«. Pri nas ni nič
drugače. Naj preminjajo volitve poli-
tično situacijo tako ali tako — »Slo-
venski Narod« ostane kar je, podoben
mogočni skali v razburkanem morju.

V zavesti, da je »Slovenski Na-
rod« v minulih letih zvesto, nesebično
in požrtvovalno služil vzvišenim ide-
jam, ki jih je zapisal na svoj prapor,
stopamo v novi decenij našega delo-
vanja, s trdno voljo, izpolnjevati slej
kot prej z verno in samozatajeva-
njem prevzete dolžnosti na korist in
na čast slovenskega naroda.

Kar je v naših močeh in kar je v
danih razmerah mogoče, hočemo vse
storiti, da bo »Slovenski Narod« tudi
v prihodnje stalno napredoval in se
izpopolnjeval, ne menec se za tiste, ki
iz političnega nasprotja in strahu
pred vplivom našega lista vse naše
delovanje v nič devljejo, in ne menec
se za ambiciozne protentnike, ki
svojo nedelavnost prikrivajo s puhlim
zabavljanjem. La verta ne consiste
pas a etre mécontent des autres!

Veliki listi gledajo vedno na
svoje pomanjkljivosti, mali listi pa
vedno le na svoje prednosti. S temi
besedami je Etienne, ustanovitelj
»Neue Freie Presse« odpravil nekega
malega žurnalista, ki ga je nadlego-
val z dobrimi nasveti, kako naj svoj
list izpopolni. To naj velja tudi vsem
tistim, ki nas zalagajo z nasveti, si-
cer pa ničesar ne store in dostikrat
niso zmožni spisati najskromnejše no-
tice. Nič ne pozna pomanjkljivosti
»Slovenskega Naroda« tako, kakor
mi. Tudi vemo prav natančno, kako
jih je odpraviti, samo da se ni za to
ne ljudi ne sredstev. Vsak list se raz-
vija počasi, popolen pa spleh ni nobe-
den. Sicer pa bomo v novem deceniju
storili vse, kar bo le v naših močeh,
da list izpopolnimo. Kdor primerja
letošnji letnik »Slovenskega Naroda«
s kakim tečajem pred 15 ali pred 30
leti, bo videl, da je bil napredek v tej
dobi naravnost velikanski.

V nekaj dneh stopi »Slovenski
Narod« v nov letnik in v nov decenij.
Upamo, da nam ostanejo zvesti dose-
danji naročniki in odjemalci in da
pridobimo tudi novih. Vsi ti in vsi
naši čitatelji pa naj bodo prepričani,
da jim bo »Slovenski Narod« vedno v
vseh bojih in v vseh težavah zvest
sobojevniki, vesten informator in za-
nesljiv prijatelj. V to ime kličemo:
Slovenski naprednjaki, spominjajte
se ob novem letu svojega lista in sto-
rite kar kdo more, da se list razširi,
ker se s tem poveča njegova moč in
veljava in s tem moč in veljava na-
rodnih in naprednih idealov.

Za ravnopravnost slovenščine.

Odbor odvetniške zbor-
nice kranjske je po sklepu v
svoji seji dne 13. novembra 1907 upo-
rabljaje pravico §-a 21. lit. e) odv. re-
da predložil e. k. r. justičnemu
ministrstvu naslednje poro-
čilo, odnosno pritožbo:

Dne 7. septembra in dne 8. okto-
bra t. l. sta bili pri e. k. r. višjem de-
želno sodišču v Gradcu prizivni raz-
pravi o sodbah e. k. r. deželnega sodi-
šča ljubljanskega v pravnih Cg II
10/07, odnosno Cg I 106/07. Ena ka-
kor druga pravda se je na prvi in-
stanci vršila v slovenskem jeziku in
rešila s slovensko sodbo, proti kateri
se je tudi v obeh pravnih vložilo pri-
zivni spis v slovenskem jeziku.

Ko se je na to prizivno razpravo
pri e. k. r. višjem deželno sodišču v
Gradcu oklicalo v nemškem jeziku,
sta v obeh slučajih zastopnika obeh
strank zavzela proti temu svoje stali-
šče in soglasno predlagala, naj se e.
k. r. višje deželno sodišče poslužuje pri
prizivni razpravi edine slovenskega
jezika in tudi sodbo izda v sloven-
skem jeziku.

Ta predlog je pa e. k. r. višje de-
želno sod. s sklepom Be II 72/07—3,
odnosno Be II 84/07—4 zavrnilo in
potem sta se obe prizivni razpravi
vršili in rešili z nemškim je-
zikom, razun da so se zastopniki od-
vetniki posluževati smeli slovenske-
ga jezika.

Iz tega je razvidno, da e. k. r. vi-
šje deželno sodišče v Gradcu še vedno
noče za Slovence in slovenske pravde
zadeve uveljaviti tiste ravnoprav-
nosti slovenskega jezika, ki je zajam-
čena po členu XIX. drž. osn. zakona
in ki se v enakih razpravah izvršuje

točno pri sodiščih I. instance v kranj-
ski kronovini. To zapostavljanje do-
mačega jezika strank in drugih
pravnih interesov je obžalovati
tembolj, ker ravno novo civilno
pravno postopanje, vzgajeno na
načelih usnosti in neposrednosti, za-
hteva kategorično, da se razpravlja v
jeziku strank in njih zastopnikov.
Posebnih predpisov za to civilno-
pravni red nima, ker ta postulat iz-
haja iz stvari same.

Glede na to se nam ne vidi pre-
pričevalen razlog e. k. r. višjega de-
želnega sodišča v omenjenih sklepih,
češ, da ni posebnih predpisov
justične uprave o rabi deželnonavad-
nih jezikov pri e. k. r. višjem deželno
sodišču v Trstu in vendar se tukaj,
odkar je uveden novi civilnopravni
red, e. k. r. višje deželno sodišče poslu-
žuje slovenskega jezika na prizivnih
razpravah v slovenskih zadevah in
sicer, če smo prav informirani, tako
daleč, da se v takih slučajih celo in-
terno posvetovanje vrši, da se celo
sklep ali sodbo stori v sloven-
skem jeziku. To je pač dosledno iz-
vrševanje načela ravnopravnosti, za
katero e. k. r. višje deželno sodišče v
Trstu ni potrebovalo posebnih
predpisov.

Mi si usojamo opozarjati na to,
za pravno državo čudno razliko med
Gradcem in Trstom, ki je tembolj
čudna, če se pomisli, da majhen
del slovenskega naroda v okrožju tr-
žaškem uživa pravice, katerih pa ni-
ma »gros« naroda, živč kompaktno
na Kranjskem, Spodnjem Stajers-
kem in Koroškem, ker pri e. k. r. viš-
de. sodišču v Gradcu vlada za Sloven-
ce jezikovna praksa, katero se hoče
sankecionirati z zadnjimi sklepi iste-
ga višjega sodišča.

Sicer pa imamo za okrožje e. k.
višjega deželnega sodišča v Gradcu
tudi jezikovne predpise, katere je le
treba prav in po njihovem namenu
tolmačiti, da je tudi v tem po-
gledu upravičena zahteva po rabi slo-
venskega jezika pri prizivnem sena-
tu e. k. r. višjega deželnega sodišča v
Gradcu, v slovenskih pravnih zade-
vah. Vsi ti jezikovni predpisi se pač
morajo analogno uporabljati na
novo ustno postopanje, katero gotovo
teh predpisov ne izključuje. Razpis
e. k. r. justičnega ministrstva z dne 8.
aprila 1883 št. 4224 izrecno poudarja,
da poprej izdani jezikovni predpisi
ne veljajo samo za sodišča prve stop-

LISTEK.

Vihar.

Bojan.

Bil sem na deželi in se veliko vo-
zil in hodil okoli. Vedno sem hrepenel
po deželi in moja vroča želja je bila,
da preživim enkrat celo leto zunaj
sredi narave. To moje željo je netil
še pogled, ki sem ga imel iz šolskega
okna na Pohorje in vinske gorice, le-
žeče mu nasproti. Kako je moja mla-
da duša hrepenela ven na prosto, tja
v šumeči ponosni les, ki se je kopal v
morju opojne solnčne luči, in tjavgo-
rice, kjer se je rodilo v trtah mlado
življenje, da so gledale smehljajoč in
trepetajoč v tajni nepoznati moči na-
vzdol na zeleno plan in valoveče po-
lje, ki ga je božal poreden pihljaj
ljubkih vetrov! Bilo nas je tedaj v
šolskih klopetih vse polno mladih na-
debnih poetov z bogato, hrepenečo
dušo, in v dolgih pustih urah so izli-
vali svoja čuvstva na papir v bleste-
čih, ponosnih verzih, polnih pomlad-
nega razpoloženja in nemiru.

Moja želja se je izpolnila. Maj-
hen prijazen trg je bilo moje bi-
vališče. Ali moj dom je bila vsa ši-
roširna zemlja, poljana in logi in dobra-
ve in loke ob srebrnih potokih.

Videl sem, kako je prihajala v
deželo pomlad, vsa razposajena in
zmagepolna, kako je zavladalo poletje

z bučnimi viharji in vročimi dnovi,
ko je trepetal vzduh v razbeljenih va-
lovih nad poljem, kako je prikorakala
potihno in nevidno otožna jesen s svo-
jim zlatim zorenjem žit in rumenjem
lesov in kako se je pritihtapila bela
zima z dolgimi večeri polnimi prelest-
nih bajk, in ko se je zunaj oglašil
zvonki cin cin urnih sani, božičnih po-
snežni-cesti naprej in naprej v ble-
stečo plan.

Oj kako je vse to lepo in nikdar
se srce ne napije te krasote! Peljali
smo se nekoč v neko bližnjo vas in
obiskal sem tam neko gospodično,
svojo dobro znancko. Zgodnja pomlad
je bila. Iz okna njene sobe je bil odprt
pogled na polje in na griče okrog. Vi-
delo se je, kako je zelenela plan, kako
so blestele prve bukke v jasnem zele-
nju. Vrbe ob potoku so zakipele navz-
gor in evetele. Čez naravo je šel dih
južnih sap in budil in poljubljaj mla-
dike, da so odprle popke in vzbrstele.
Ni se bilo mogoče ustavljati tem vro-
čim, sladkim poljubom, vse je zaki-
pelo in oživelo. Iz zemlje pa je vstajal
in duhtel nasičen duh plodnih, разо-
ranih njiv. Pod nebom so plavali ve-
liki, težki oblaki, prihajali od obzorja,
pluli jadrno preko neba in izginili,
in zopet je bilo za trenotek nebo čisto
in neizmerno monarno, a zopet so pri-
speli drugi in ponavljali svoj ples, a
zopet so jih razgnali jaki vetrovi.

Nebo in zemlja in vzdih so bili v
drhtečem nemiru in presnavljanju in
ta nemir se je polasčal tudi človeka

in mu vzbujal notranje moči in silne
nagone. . .

Vsa njena soba je bila v evetju.
V vazah so stale mačice, prve hčerke
pomladi. Povsod jih je bilo polno teh
mekhkih mačic. Na oknih so cvetele ro-
že, a med njimi je ena najbolj bleste-
la, velika in ponosna v svoji nedo-
stopni deviški krasoti.

Na okna se je zaganjal pomladni
vihar, trkale so mladike vrtnih dre-
ves, trkala je vesna s srebrnimi prsti.
Odprite srca, ljudje božji!

Podala mi je toplo roko. Vsa je
bila razgreta v obraz in iz oči ji je
sijal nemiren ogenj.

»Prihajam iz viharja v zavetje,
gospodična. Vihar je zunaj, a tu pri
vas bo udobno in tiho.«

Prav, da ste prišli, prijatelj;
ravno v takih trenutkih ste mi naj-
bolj dobrodošli, vi, ki ste bili vedno
nekaj poeta. Ali motite se, če mislite
najti v moji sobici mir in tišino. Vi-
har se je zanesel vanjo, zanesel se je v
moje srce. Ali ljubite vihar, posebno
tak-le pomladni vihar?»

Videl sem njen nemir in trepet.

»Da, vedno ljubim tak vihar, bog-
vedi zakaj. Spominjam se še živo na-
zaj, kako je pridrl v gor z otlom bu-
čanjem in se je vlegel na plan, pripo-
gibal drevje na tla in kako je imel
hrastov les ž njim ljut boj. Tedaj smo
leteli ven razglašeni in razgaljeni in
letali okrog divji in besni kakor vi-
har sam in kričali, kakor bi ga hoteli
prevpiti. In pozneje smo ljubili vi-

harje iz svojih mladih pesniških duš,
bil nam je to izraz moči in brezobzir-
nosti, po kateri smo hrepeli iz tes-
nih spon, da razpneemo svoje peroti od
obzorja do obzorja; bil vam je to iz-
raz velikega, mogočnega življenja,
kjer človek izkusi vse, vso bol in ra-
dost, se napije najhujše teme in žarkih
dni, kjer se prosto in svobodno raz-
živi. . .

Vihar se je zaganjal vedno silne-
je na okna, vedno silneje so trkale
mladike, vedno glasneje je trkala po-
mlad s srebrnimi prsti. . .

»To je ravno, kar sem čutila in
hotela vprašati. In to je, kar prihaja
v takih-le dneh nad mene in prinaša
nemir v moje srce in oženj v moje
oči. Vi ljubite vihar in se mu udajate,
živite v njem, kakor vihar sam se vr-
žete v življenje in se napijete luči in
teme in silne radosti in bolesti, in se
razživite.«

Jaz ljubim vihar, in vihar buči
in besni v meni, kipi v meni mlada
moč, a udati se ji ne smem, se ji ne
morem. — Nikdar se ne razživim. In
v srečju hudo, kakor kes je v njem
nad zamujenim minulim. Buči v me-
ni vihar in trka na moja okna, bučal
je in trkal leta in leta in je vzel seboj
vso lepo ognjevitost mladost. »Mladi
časi, neuziti krasi!« . . .

In ravno ob takih-le pomladnih
viharjih dneh se najbolj vzbudi silno
hrepeneje po življenju, po mogoč-
nem, viharнем. Poglejte skozi okno,
poglejte tam polje, kako kipi in zele-

ni, kako brste bukke in cveto vrbe.
Pod nebom pa vetrovi, topli in s pre-
grešnimi, sladkimi poljubi. Oj to je
brstenje, vedno novo, vedno rodeče,
nikdar mirujoče. . .

»Ali gospodična, vse bo še pri-
šlo. . .

Nič ne bo več prišlo. Prišlo bo le
poletje, pusto in deževno, prišla bo je-
sen, otožna in tiha, in v mojem sreč-
se bo o takih-le dneh zbudil žalosten
spomin in kes. . .

Zunaj je bil vedno vihar, in črni
oblaki so pripluli od juga, težki in
dežja polni.

Gospodična je bila vsa razburje-
na in razgreta, vlažen ogenj ji je švi-
gal iz solznih oči. In z drhtečo roko
sem jo prijel, prijel čez pas, in jo stis-
nil silno, da so se zožile mehke grudi.
Vse njeno telo je gorelo. . .

Tedaj pa se je zagnal vihar s sil-
no močjo in jezo na okno, ga odprl in
razbil šipe, prevrgel mačice v vazah
in velika ponosna roža, nedostopna v
svoji deviški krasoti, je pala na ulico,
se strla in oskropila v globokem blatu.

Gospodična je gledala strme in
brez besed, potem je zakrila obraz in
silno zajokala. . .

Peljali smo se domov. Vihar je
utihnil, storila se je noč in dežilo je v
gostih curkih. Potoki so narasli in
glasno šumeli. Meni pa je bilo tesno
in hudo, in vedno mi je bila pred
očmi roža, lepa in nedostopna, ki jo
je vrgel vihar v blato jo strl in
oskropil. . .

nje v slovenskih pokrajinah, temveč so merodavni tudi za višja sodišča, kadar so druga stopnja za imenovane pokrajine. Kakor so v zmislu teh predpisov prilagodile rabo slovenskega jezika prve instance vsaj na Kranjskem popolnoma tudi za novo pravno postopanje, to isto bi se moglo in moralo zgoditi tudi za novo postopanje pri c. kr. višjem deželnem sodišču v Gradcu, za katero kakor višjo instanco v slovenskih pravnih veljajo isti predpisi.

Interpretacija §-a 13. obč. sod. reda, s kakršno zagovarja c. kr. višje deželno sodišče v Gradcu svojo jezikovno prakso, znana je še iz tistih časov, ko se je pravico slovenskega jezika v sodnih uradih še sploh zanimalo, češ, da je sicer deželnonavadni, da pa ni sodnonavadni jezik. Prav zaradi tega pa se je bilo izdalo razne jezikovne predpise, da so to argumentacije, po kateri bi bila morala v slovenskih krajih za vedno ostati nemščina sodnonavadni jezik, zavrgli ter ukazoma odprli vrata slovenskemu jeziku pri sodiščih.

Sklep c. kr. višjega deželnega sodišča v Gradcu, da za to instanco ne velja slovenski razpravni jezik v slovenskih pravnih, torej ne odgovarja ni zakonu, ni jezikovnim predpisom, najmanj pa zdravemu razvoju pravosodja. Očitno pa ni nobenega razloga, da se ustanavlja nekako parcijalno ravnopravnost, ko se namreč dovoljuje zastopnikom na prizivnih razpravah govoriti slovenski, ko pa naj bi ne bilo dovoljeno, da sodišče izpoveduje slovensko besedo!

K temu še pride, da c. kr. višje deželno sodišče v Gradcu zaukazuje, da morajo prve instance prevajati njegove odločbe iz nemščine na slovensko, dočim je očitno sedaj po §-u 215. posl. reda stvar istega višjega sodišča, da samo preskrbi odpravke svojih odločb, ki so za stranke potrebne.

Proti sklepoma c. kr. višjega deželnega sodišča Be II 72/073 in Be II 84/7—4 teje sicer od vseh prizadetih strank revizijski rekurzi, a udano podpisani odbor si usvoja tudi visoko c. kr. justično ministrstvo na vse to opozarjati in prositi blagovoljnih primernih ukrepov, da se odstrani navedene nedostate pravosodja.

Pismo s Hrvaškega.

(Nove strankarske formacije. — Politične konference. — Volilna agitacija.)

V Zagrebu, 26. dec.

Se ob razpustu hrvaškega sabora se je splošno govorilo, da bo ostala dosedanja strankarska konstelacija in da se bodo pri volitvah v glavnem borile tri skupine: koalicijska, frankovci in madžaroni ali Rakodeczayjevi kandidati.

Toda v tem kratkem času je jelo v teh skupinah tako nevarno vretje, da se zdi, da bo že sama volilna borba rodila nove politične tvorbe.

Vsled herojske borbe naše koalicijske v Pešti, je madžarska vlada porabila vse svoje sile baš proti temu bloku.

V to svrhu se je pogajal dr. Wekerle z dr. Frankom, z voditeljem radikalne državnopravne opozicije, ki ne priznava veljavnost temeljnega nagodbenege zakona. Ta načelna »radikalnost« ni ovirala Wekerleja, saj smo da je protivnik koalicijske, četudi indirektno podpira oslabiljenje skupine, ki smatra svojo radikalnost kot

preveč realno. Zato se je tu na Hrvaškem smatralo za prvi postulat pametne narodne politike, da ostane koalicijska čvrsto skupaj in složno stopi v volilno borbo. To je namreč edina skupina, ki lahko prevzame vlogo, pri tem pa računa na zaupanje večine naroda, ker je pokazala izredno odločnost v obrambi narodnih pravic. Tako misli vsak trezen in pošten rodoljub, samo tako ne mislijo naši klerikalci.

Ti namreč niti v najkritičnejših časih ne pozabijo na svoje samopašne namene.

Najštevilnejša stranka v hrvaško-srbski koalicijski je hrvaška stranka prava. To je stranka, ki živi od samih kompromisov, ker ima v sebi tako liberalne, kakor klerikalne elemente, državnopravne radikale, kakor tudi realiste. Vse svoje življenje je balansirala med temi nasprotujočimi si načeli. A vendar je ta stranka še potrebna v našem javnem življenju, ker živimo v težki krizi, ki šele ima razčistiti ozračje in razvrstiti stranke po jasnih njihovih programih. Sedaj je še potrebna taka stranka za ljudi, ki se še ne morejo popolnoma odločiti za belo ali črno, marveč imajo še raje neko kompromisno sredino. A drži se ta hrvaška stranka na površju, ker ji stoji na čelu več starejših, poštenih, neomadeževanih rodoljubov. Njihova politična imena imajo večjo privlačno silo kakor vsaki politični program.

Ko je stranka prava sprejela reško resolucijo, je opustila svojo državnopravno pasivnost in prešla na polje realne politike.

Čim pa se je pojavil spor z Madžari in se je vnela ljuta parlamentarna borba, so se zopet okrepili državnopravni radikali ter zahtevali, da se stranka povrne na svoje staro stališče napram Ogrski ter oživotvori svoj program iz leta 1894., ki zahteva zedinjenje vseh hrvaških zemlj. Razen tega so jeli tudi klerikalci v stranki dvigati glavo z zahtevo, da je sedaj napočil čas, da stranka izstopi iz koalicijske, to je prekine vsako zvezo z naprednjaki.

Borba med to staro kompromisno stranko in med mlado, odkrito in odločno napredno stranko je tlela že iz početka v koalicijski ter je sedaj močnejša, sedaj slabše zaplamljena, dokler je niso navidezno pogasili zunanji važnejši dogodki.

Naprednjaki imajo v vseh vprašanjih jasno stališče: v kulturnih vprašanjih so odločni protiklerikalci, v političnem oziru pa so realisti. Tu je neizogibno moralo priti do spora, obe stranki je družilo edino iskreno rodoljubje, ki jim je narekovalo, da se vsi pošteni narodni elementi združijo v eno falango v obrambo najprimitivnejših narodnih pravic. Tako se je neprestano lepila ta zveza, dočim so napadi klerikalcev, zlasti djakovskih, postajali vedno hujši. No, na drugi strani so se energično uprli poslanci-lajiki proti temu, da bi se v tem momentu spravljala na tapet druga vprašanja, kakor ona, ki se tičejo složne narodne obrambe.

Takisto odločno so tudi zavrnili nakano, da bi stranka izstopila iz koalicijske.

Stranka prava je prišla v dilemo: če izstopi iz koalicijske, nastane nesporno razkol v stranki, ker bi iz nje izstopilo 6—7 najuglednejših poslancev; ako pa ne izstopi, nastane takisto razkol, ker bi odpadli od nje slavoslojni klerikalci.

čelih in narodni mučenik, ki ga je ubil sistem Bachovega absolutizma.

Lani se je slavila petdesetletnica njegove smrti in »Slovenec« je Havlička podvigoval, ne imajoč pojma o njegovih svobodomiselnih nazorih in njegovem »Krstu«...

Naj izpregovorim par besed o delu samem, ki ga je podarila za Božič vsem naprednim Slovincem »Svobodna Misel«. Morda bo pogledal kak Slovenec čudno, ko dobi v roke to knjigo in začne čitati te predrzne verzje in gledati te »troni in oltarje« rogačice se slike. Navajeni smo pač, povišni Slovinci, videti podobne slike in brati podobne verzje le v nemščini n. pr. pri Vilh. Buschu in v »Simplificissimu«, ter v »Jugend«, — zdaj ko vidimo kaj takega v slovenski obleki, to nas osupne prvi trenutek!...

»Krst sv. Vladimira« je najobširnejše in najznamenitejše Havličkovo pesniško delo. Pripoveduje nam, kako da car Vladimir utopi neposlušnega boga Peruna, ki mu neče grmeti »mesto kanonade« na njegov god. Zda, ko je car utopil Rusom boga, pa nastane velika zadrega za duhovništvo in vlado, ker narod je ostal brez boga in vere. Končno razpiše car po tehtnem posvetovanju konkurz na novo vero... To se takoj raznese po svetu in papež pošlje vse jezuitsko armado na Rusko in jim priredi za to priliko poseben »jezuitski marš«, ki je nekaj klasičnega!

»Krst« se more imenovati življenjsko delo pesnikovo; s temeljno idejo tega satiričnega epa se je pečal

Ker pa je položaj veleresen in zahteva javnega mnenja po složni koalicijski vsestranska, je tudi ta konflikt končal s kompromisom.

V ponedeljek, 23. t. m. je imela stranka prava konferenco svojih zastopnikov. Djakovski klerikalci so predlagali, naj stranka izstopi iz koalicijske in sklene volilni kompromis s stranko dr. Franka. No, ostali so v manjšini 5 glasov, proti 80. Sklenjen je bil kompromis, da stopi hrvaška stranka prava v volilno borbo sporazumno s strankami, ki tvorijo hrvaško-srbsko koalicijsko, da odbije madžarsko nasilstvo, toda s samostojnim volilnim programom, ki bo temeljil na programu iz leta 1894., izpopolnjenem leta 1907., reška resolucija pa ima odpasti. Poleg tega pa je voljna skleniti volilni kompromis z Radičevom »seljaško stranko« ter s člani onih strank, ki iskreno zastopajo pravaški program.

Tako se glasi sklep, rezultat pa bo ta: koalicijska ne bo stopila z edinstvenim volilnim programom v borbo, zveza je omajana, ali v bistvu je vendar ohranjena, ker se bo koalicijska pač sporazumela med sabo glede razdelitve volilnih okrajev, da ne bo prišlo do borbe med poedinimi koalicijskimi strankami.

Zadnji stavek v resoluciji pa se nanaša na kompromis z eventualnimi disidenti iz Frankove stranke.

V zadnjem času so se namreč zopet pojavile marsikatero difference v tej stranki. Frankov poset pri Wekerleju je razburil vse one poštene elemente v stranki, ki stojijo pod vodstvom dr. Mile Starčevića.

Da ima mož le za polovico energije dr. Franka, izvršil bi se bil razkol že davno. Zato se sedaj Frankovo glasilo ni prav nič veselilo, da se krši koalicijska, temuč je celo že dokazovalo, kako se vse to dela po naročilu Madžarov in da se z razpadom koalicijske hoče izzvati tudi razpad Starčevićanske stranke.

No Frank je še tako močan v svoji stranki, ker drži vse v svojih rokah, da je malo upanja, uspešno omajati njegovo avtoriteto med pristaši.

* * *

Za soboto, 28. t. m. je sklical bivši vodja bivšene narodne ali madžarske stranke dr. Tomašić konferenco vseh pristašev nekdanje vladne stranke. Na tem shodu se misli sklopiti o organizaciji stranke ter se prerešati vprašanje, ali se stranka predrzne iti v vol. boj. Sama seveda ne more storiti ne koraka. Ta stranka je bila 20 let na krmlju, ker se je naslanjala na nasilja upravnih oblasti. Ko se ji je 3. maja l. l. izvila vlada iz roke, je bil tudi cele stranke konec, ostali so sami prvaki. Sedaj je zopet naraslo upanje, ker Rakodeczay nima stranke, da bi se moglo zopet računati na vladno pomoč ter tako splavati na površje. Zato pride Rakodeczay na to knoferenco ter tam razvije svoj program. To bi naj bila povzame njegova stranka, ki bi mu dala vsaj — kandidato. Toda niti to ne bo tako lahko. Med prvaki nekdanje madžarske stranke jih je preveč takih, ki imajo svoje osebne ambicije, zato ni upati, da bi se mogli zediniti v eno skupino, a najmanj v skupino Rakodeczayjevo. Sam Tomašić smatra edino sebe sposobnega za bana, nadalje je Raehova skupina, ki bi rada imela Raeha za bana, a tretja struja je Sumanovičeva, ki je najbližja koalicijski.

Havliček že od svojega bivanja v duhovniškem semenišču in vedno vse življenje, ta ideja je bila glavni motiv vsega njegovega publicističnega in političnega delovanja. »Krst« je najostrejša in najbolj uspela satira na vladni absolutizem in cerkveni despotizem, ki se vedno podpirata. (Iste ideje imajo o sodobni »Freiheitssingerji«: Lenau, Anast. Grün, Freiligrath, Herwegh, Keller vsi pisatelji iz »Jung-Deutschlanda«...)

Bridke izkušnje je napravil idealni Havliček v semenišču in ogorčenje, ki se mu je tam nabralo v njegovem poštenem srcu, izliva v to jedko satiro; bridke izkušnje je imel mladi idealist tudi na Ruskem in proti carofilstvu znanega »razkrivaleca« Raljedvorskega in Jelenogorskega rokopiša Hanke, je tudi naperjena ost te satire.

»Krst sv. Vladimira« nam v najpolnejši meri kaže nedosežno umetnost Havličkovo, v karikiranju in parodiranju, »Krst« je njegovo najboljšje poetično delo; v njem pa tudi vidimo, kakor to poudarja vedno in po pravici največji sodobni češki filozof Masaryk — oni stari, vso češko zgodovino označujoči motiv, ki se vleče skozi vso češko preteklost, kakor rdeča nit: odpor proti vsakemu nasilju na vesti in prepričanju. Za ta svetli ideal so se borili največji možje Češke: Hus, Komenský, Palacký, Havliček i. dr. — Avtor »Krst« je zapustil v tem spevu češkemu narodu in njega književnosti dragocen zaklad. »Krst«

ciji ter bi ne hotela več ponuditi svoje službe v protinarodne svrhe.

Potemtakem je zelo malo upanja, da bi se na tej konferenci mogla roditi Rakodeczayjeva unionistična stranka.

Oživljenju stare madžarske stranke bo zelo pogubna konferenca tistih članov koalicijske, ki ne pripadajo nobeni stranki. Na čelu jim je grof Kulmer. To so člani bivše koalicijske vlade in nekateri politiki, ki se niso mogli odločiti za nobeno obstoječih strank. Ti elementi, ki uživajo ugled in popularnost, bi bili posebno pripravljeni, da ustanove nekaj konservativni centrum. Pritegniti bi mogli k sebi poštene elemente, ki so se v tem sporu z Ogrsko rehabilitirali iz madžaronov.

Njihova konferenca bo prihodnji teden.

* * *

Takoj po novem letu se začne po celi deželi živahna volilna borba. Ze sedaj se oborožujejo vse stranke. Se se ne ve, kdaj bodo volitve. Ako bodo po novih imenikih, potem morejo biti šele koncem meseca februarja. Novi hrvaški sabor se zbere, kakor je napovedal Rakodeczay, dne 12. marca, t. j. uprav tri mesece po razpustu; po postavi je to namreč zadnji rok.

Slovenska krajevna imena.

Našim etno-, geo-, oro-, topo-, poli- in drugim -grafom in knjigobrskom v pouk in zabavo.

Potujoč križem po naši domovini — namreč po krajevnih imenikih, izdanih povodom zadnjega ljudskega štetja — zabeležil sem nekatera zanimiva in kuriozna imena krajev in takozvanih krajevnih delov ter jih podajam v vezani obliki v premišljevanje vsem, ki so dobre volje.

Predvsem sem konstatoval veselo dejstvo, da imamo Slovenci mogočno zaščito pri svetnikih: kajti do 500 slovenskih krajev je, ki nosijo ime svetnika ali svetnice. Stajersko prednjači v tem oziru vsem drugim deželam — kar 233 svetih krajev ima, dočim je v zelo črno kransko deželo samo 117 svetnikov pod svoje okrilje. In čudno — Stajerska ima največ liberalnih poslancev! Pa ne, da bi se svetniki bavili s politiko in simpatizirali celo z liberalci!

Najbolj priljubljen izmed vseh svetnikov je Sv. Janez ali Senti-janz — Ivanov sploh ni — 25 krajev je njemu posvečenih. In slovenski Janezi se sramujejo svojega pristnega imena! Zato vsa čast edino tebi, korenina Janez Trdina, da se nisi poivanil. Za Sv. Janezom pride na vrsto Sv. Martin (24-krat), potem Sv. Lovrenc, Sv. Peter, Sv. Juri in drugi. Ženska slabost se pozna tudi pri svetnicah — prva za svetniki pride na vrsto — na 24. mestu šele! — Sv. Ana z 11 kraji, za njo Sv. Katarina, Sv. Barbara in druge. Samo po enkrat so zastopani: Sv. Ahac, Sv. Agata, Sv. Kandler, Sv. Valpurga in dr. Da je Sv. Jožef samo v dveh krajih na Stajerskem doma, je napram deželnemu patronu očitna krivica.

Obilnemu številu primerno je sezidal slovenski narod tudi več cerkev, kakor so: Nove Cerkev, Stare Cerkev, Bele cerkev; pa kakor je naš narod pobožen in hodi rad po Božjem Polju v Sveto Mesto in na Kalvarijo pri Ljuto-

se bo čital z užitkom, dokler bo živel kak zaveden Čeh. Ta unikum v češki in morda tudi v svetovni literaturi je bil preveden tudi na nemški jezik v najnovšem času. — Vpeljano je bilo torej k nam delo trajne cene in to je, kar posebno poudarjam.

Ne bom se spuščal v podrobno oceno slov. prevoda, to bi utrajalo in spada na drugo mesto.

Skrajno idealna požrtvovalnost mladitih, za napredek navdušenih Slovincem tam gori v zlati Pragi je omogočila izdajo te knjige. Ilustracije Gellnerjeve, ki so iste, kakor v češki izdaji, so nekaj posebnega. Knjiga bi izgubila več kot polovico vrednosti brez teh imenitnih karikatur. Kaj takega Slovenci sploh še nismo imeli.

Prevod bi bil lahko boljši, toda ker knjiga ni toliko literarnega, kakor agitatoričnega značaja za nas, tudi ne polagamo toliko važnost na estetsko in umetniško stran prevoda.

Na vsak način je to delo vredno, da si ga nabavi (posebno pa za tako ceno!) vsak napreden Slovenec. Do zadnje koč slovenske naj bi šel »Krst« in zanesel idejo svobodomiselnosti med najširše vrste slov. noroda. Naj bi navajal k samostojnemu razmišljanju in prispel k oprostitvi iz duševne odvisnosti. Kažejo se znamenja, da izvojuje ravno naše 20. stoletje zadnji gigantski boj z Rimom in da nastopi nova doba preporoda. In da nas ne najde velika doba majhne in nepravilne, na to deluje tudi »Svobodna Misel«.

meru in Mariboru, izvolil si je le dva župnika in postavil le en Farovž. Skrajni liberalci so pa dali duha svojemu antiklerikalnemu čuvstvu v imenih: Popovo in Farški kal.

Zgodovinarji in taki, ki bi radi bili, si belijo učene oziroma neučene glave, kdaj so se pravzaprav priselili Slovenci v sedanje njih pokrajine. Stvar je povsem jasna in enostavna: Slovenci so že od pamtiveka tu, ker prebivajo v sedanjih njih deželah od Adamovih časov, kajti pri Trebnjem na Dolenjskem leži še sedaj Paradiž, odkoder se je pa Adam preselil v Adamovo pri Velikih Laščah. Človeški rod se je plodil in plodil: pri Lokavcu na Primorskem so se hitro pojavili Adamovi potomci Adamovci, in sicer so se naselili na Angeljski gori. In človeški rod se je množil in množil, tako da je obljubil Gore in Hribe, Gaje in Loge, Brloge in Luknje, Laze in Dobreve, celo v Peči se je zari. In dobro se je godilo ljudem v tistih starih zlatih časih, česar nas spominja Cekinov Grad pri Ljubljani, Zlato polje pri Brdu. Če je imel kdo Zejo ali celo Zeje, šel je iz Zejnega na Vinski Vrh (na Stajerskem), Dolenjec-pijane je pognal na Pijano gor, kjer ga je čakalo rumeno Vino. Tam pri Medvodah stoji še danes Ladja (vulgo barka), od koder se popelješ s kapitalnim Mačkom iz Smarjete na Vodo pri Radečah. Seveda posledice so žalostne: Podrtja, Bohem in Lačnavas, v celjskem okraju sta kar dve Lačni vasi. To je samo zemlja kazen: Slovenci imamo namreč svoje Vice in kar tri Pekle in pri ljubljanski Dobrovi so ljudje že od nekdaj v Peklu. Kako slavno je nas Slovence obizlala kultura, nam priča to, da imamo izmed toliko tisoč vasi le eno edino Pošteno vas pri Sv. Križu na Dolenjskem. Da nas Nemci prijazno imenujejo razbojnikje in tolovaje, nam ne delajo nikake krivice, saj je še sedaj pri Hudičku v postojnskem okraju etablirana Ravbarkomanda. Poštenja znajo samo blizu Cesarje v kamniškem okraju, kjer se spodobno vošči Dobro jutro; zato tudi ni čuda, da se je ohranila sreča ali Fortuna samo v Gorju pri Bledu, in če je na Kranjskem Hudo, na Primorskem pa še Huje.

Naj bo Pozabljeno, da smo imeli Slovenci Knežijo, Cesarijo, Cesarja, Papeži — danes imamo Smolico, Smolo na Kranjskem pa kar Smir; čudno to ni, ker smo od nekdaj ošli in v slovenjebistriškem okraju se še danes zove cela občina Oselj.

Kje so blaženi časi, ko je veliki tihošopec Martin Krpan jezdaril Na Kobilici iz Mrzlega Loga pri Črnem Vrhu mimo Govekarjevega vrha (vsem govekarjem na žalostno in cankarjem na veselo znanje, da je Govekarjev vrh že dosežen) v Krpane v goriški okolici. Slava tebi Brdavec, da si bil prestavil cesarsko prestolico v naše kraje in da imamo tako še danes samo na Kranjskem pet Dunajev. Da smo nekaj v evropskem koncertu imeli besedo, nam kaže ime London pri Skočejanu na Dolenjskem, Krakovo pri Radečah. V siromašnem kočevskem okraju ima kar dve Padovi in bogato Moravo, pri Raki drugo Ljubljano, pri Vinici Ogulin in pri Trebnjem kar celo Benečijo. Turki in Grki se puljo za Kandijo ali Kreto, tertius gaudens so pa le oče Štembur, ki neomejeno vladajo Kandijo, preti jim pa grozna nevarnost, da jih podjarmi Novo mesto. Poleg rovtarstva cveti pri nas bujno tudi industrija, o čemur nam pričajo Plavži, Fužine, Glazute itd. Deželni mej Slovenci sicer nočemo priznati, ali invazija Stajercem na Kranjsko in Kranjcev na Primorskem je le prehudra, tako da leži danes na Kranjskem Stajersko in na Primorskem Kranjsko s Kranjskim selom. Slavnih reformatorskih časov nas spominja Lutersko Selo, po nemško Lutergeschies. V kaki zvezi z Luterskim Selom je Račje Selo, po domače Rappelschies imenovano, mi ni znano.

In tako bi radoveden knjigobrska našel še marsikatero kuriozno ime. Mojega krajepisnega izvajanja in predavanja pa je s tem pri Sv. Miklavžem nad Laškimi konce.

A. Zevnik.

Mladočehi in češki radikalci.

Praga, 27. decembra. »Nar. politika« poroča iz Zel. Broda, da je na shodu posl. dr. Kramar govoril o predstojajočih deželnozborskih volitvah in o taktiki češkega kluba v državnem zboru povodom razprav o nagodbi. Radikalni poslanec Lis je

(Dalje v prilogi.)

nastopil proti izvajanjem posl. Kramarja ter izjavil, da so Mladočehi izdali državopravni program češkega naroda. Nastal je velik vihar, med katerim so Mladočehi s poslancem Kramarjem vedno odšli s shoda z glasnim protestom.

Nova politična stranka na Hrvaškem.

Zagreb, 27. decembra. Izven strank stoječi člani hrvaško-srbske koalicije so se sporazumno s koalicijo združili v poseben samostojen klub, a člani ostanejo še nadalje v koaliciji. Za načelnika kluba je izvoljen grof Miroslav Kulmer, v volilni odsek koalicije sta bila odposlana dr. Bada in dr. pl. Nikolić.

Parlamentarni položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 27. decembra. Poljedelski minister pripravlja program glede gradnje plovniških kanalov, za kar bo treba 190 milijonov kron. Naučni minister pripravlja zakonske načrte o ureditvi kongruence in avtonomije za katoliško cerkev; dalje glede organizacije židovske konfesije. Minister notranjih del izvede revizijo avtonomije za glavno mesto. Finančni minister izpolnjuje davčno reformo. Vse te priprave — z 200 milijoni za železniške investicije — zahtevajo 600 do 700 milijonov. Samo obresti zvišajo državni proračun za 30 do 40 milijonov kron.

Ogrska za železnice.

Budimpešta, 27. decembra. Trgovinski minister pripravlja zakonski načrt, naj se z dovoljenjem parlamenta zopet nakaže 200 milijonov kron za železniške investicije, ki se razdele na tri leta. V tej svoti je tudi proračunena nova železnica od kranjske do dalmatinske meje.

Rumunski škof za madžarsčino.

Zemun, 27. decembra. Višja duhovščina je menda pri vseh narodih in verah z rednimi izjemami brezpartijska. Grško-pravoslavni rumunski škof Popen v Karanšebesu je zapovedal vsem cerkvenim občinam, da se morajo nemadžarski napisi z verskih šol odstraniti v teku osmih dni. Rumunsko časopisje napada vsled tega zelo ostro škofa.

Reforme v Macedoniji in Turčiji.

Carigrad, 27. decembra. Ministrski svet je razpravljal v večeršnjih seji o skupni notni poslanikov vesilil zaradi reform v Macedoniji. Odgovor turške vlade se izroči poslanikom že jutri. Turška vlada vztraja pri svoji zahtevi, da naj preidejo vsi reformni organi v turško službo, češ, da je to potrebno za ugled Turčije in za uspešno službo.

O slovanskem kongresu.

Petrograd, 27. decembra. »Rus« navetuje, naj bi slovanski kongres ne bil na Ruskem, temuč na poljskih tleh, da se s tem pokaže, da slovanskega vprašanja ni mogoče rešiti brez Poljakov. Za kraj kongresa predlaga »Rus« gališke toplice Zakopane, odkoder bi udeležniki napravili izlet v moravsko zdravilišče Luhačovice, oziroma tudi v Beograd.

Dogodki na Ruskem.

Varšava, 27. decembra. Minister notranjih del je odredil, da se za pro vsi židovski narodni klubi po celnem Poljskem.

Odesa, 27. decembra. Ministrstvo je odpuščilo 20 vseučilišnih profesorjev, ker je senator Kuzminski, ki je vseučilišče revidiral, poročal ministrstvu, da so napredno misleči profesorji mnogo pripomogli, da se je revolucionarno gibanje razširilo med dijaki.

Moskva, 27. decembra. Ustavno se je vseslovansko društvo »Aksakova družba«, ki je iz prve seje poslala carju brzojavko, naj bi mu previdnost božja pripomogla, poravnati pota do sreče Rusije in vsega slovstva.

Te dni je bila obglavljena neznana napadalka na generala Herschelmanna. Policijska sluti, da je bila napadalka iz Petrograda na tajinstven način izginila mlada kneginja Meščerska, ki je živila ločena od svojega moža. Po njeni zadnji sliki se je doglala podobnost z obglavljeno.

Punt v Maroku.

Pariz, 27. decembra. Francoški poslanik Regnaud je imel v Rabatu posvetovanje s sultanom Abdulom Azizem. Vsled tega razgovora je dobil general Drude ukaz naskočiti Medun o. Ker pa za tako operacijo nima dovolj ladstva, so odposlali iz Toulona vojno vojaštvo z vojaštvom. Nekateri politiki svarijo Francijo, naj prekliče to ekspedicijo, ker s takimi operacijami le neti punt. Tudi gene-

ralu Drudeju se zdi korak nevaren, zato je prosil, da bi se smel zaradi ločnosti vrniti v domovino. Vojni minister je imenoval za njegovega naslednika generala Damadeja.

Dnevne vesti.

IV Ljubljani 28. decembra

— Mestni občinski svet ima v ponedeljek, dne 30. t. m. ob 5. popoldne v mestni dvorani izredno sejo s temle dnevnim redom: Naznanila predsedstva. Citanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. Finančnega odseka poročila: O proračunu mestnega loterijskega posojila in amortizacijskega zaklada za l. 1908.; o samostalnem predlogu občinskega svetovaleca Zirkelbacha glede zvišanja plač mestnim delavcem; o dodatnem dopisu županovem glede sklepa občinskega sveta o zamenjavi sveta Ceste na Rudolfovo železnico za novo cesto preko posesti Deghenghija, Malusa in tov. ob kolizejskem poslopju; o dopisu mestnega magistrata glede oddaje tiskarskih del za prihodnje triletno dobo; o prošnji trgovskega gremija za prispevek za vzdrževanje trgovske sole; o prošnji »Slov. planinskega društva« za subvencijo za l. 1908.; o prošnji Josipine Kajzeljeve za subvencijo za zdravljenje ubožnih otrok v njenem ortopedičnem zavodu; o prošnji »Deželnega društva za bolne na pljučih« za subvencijo za l. 1908.; o prošnji »Ljubljanske društvene godbe« za izredno podporo. Stavbnega odseka poročila: O dopisu mestnega magistrata glede dražbe za oddajo mizarških in ključarskih del pri novem župnišču pri Sv. Jakobu; o dopisu mestnega magistrata glede dovolitve naknadnega kredita za razna izvršena dela pri novem poslopju mestnega deklisnega liceja; o dopisu mestnega magistrata glede premembe regulacijskega načrta za oni del Trnovskega predmestja, ki leži med Opekarsko cesto, Cesto v mestni log in Pred konjušnico; o prošnji Josipa Javornika za razdelitev posesti pare. št. 153/1, 153/5 in 153/9 kat. obč. Poljansko predmestje na stavbišča; o prošnji Ivana Ogrina za spremembo parcelacije pare. št. 25/5, 25/6 in 25/7 kat. obč. Karlovske predmestje on Grubarjevem kanalu. Šolskega odseka poročila: O prošnji »splošnega slovanskega ženskega društva« za prispevek za pripravljala dela za razstavo »Otrok«. Obrtnega odseka poročila: O prošnji Ivana Hrena za prenos gostilničarske koncesije; o prošnji Marije Čeponove za podelitev gostilničarske koncesije; o prošnji Josipa Balona za podelitev gostilničarske koncesije; o prošnji Frana Anzlina za razširjenje gostilničarske koncesije; o prošnji Antona Čaksa za podelitev gostilničarske koncesije; o prošnji Matije Dežmana za podelitev izvoznike koncesije. Samostalna predloga obč. svetovaleca Elije Predoviča: glede ograj na mestnem sejmišču in glede mostov na Barji. Na dnevnem redu tajne seje je: Poročilo direktorja mestnega užitniškega zakupa: O računskem zaključku užitniškega zakupa za leto 1906. in o proračunu mestnega užitniškega zakupa za l. 1908. ter poročilo šolskega odseka o neki prošnji za draginjsko doklado.

— V avstrijski delegaciji je bil v zadnjih letih referent o Bosni dr. Šusteršič. Referiral je seveda tako, kakor je želela vlada, zakaj dr. Šusteršič ne pozna Bosne in nima o ondnotnih razmerah nobenega pojma. Bosno pozna dr. Šusteršič samo iz panorame-kozmorame in vsled tega je govoril o nji kakor slepec o barvah. Letos dr. Šusteršič v delegaciji vzeli referat o Bosni. Referent o Bosni je postal dalmatinski poslanec Vuković, ki pozna Bosno in njene razmere tako natančno, kakor malokdo. Vsa Bosna se je razveselila, čuvši, da je postal Vuković referent v delegaciji, zakaj vsa Bosna ve, da zadeva dr. Šusteršiča velik del krivde na neznoznih upravnih razmerah v okupiranih deželah. Ko bi dr. Šusteršič poznal Bosno, ko bi se bil kdaj zanimal za njene razmere in za delovanje in nejanje bosanske uprave, bi bil kot referent v delegaciji lahko mnogo dobrega storil. Toda dr. Šusteršič se ni zanimal za stvar in tudi ni imel volje kaj koristiti, nego je vedno igral ponižnega slugo visoke vlade. Zaradi tega je vsa Bosna z veseljem vzela na znanje vest, da dr. Šusteršič ni več referent. Veselje je splošno, kajti prav v začetem delegacijskem zasedanju utegne referent o Bosni imeti veliko in važno nalogo. Razmere v Bosni so se namreč poostrele do skrajnosti in po novem letu bodo najbrže o Bosni velike in viharne debate v delegaciji. Oficialnemu svetu v Sarajevu postaja že nekam tesno pri sreč. »Schwarze Weihnachten« jadicuje oficijozna »Bosnische Post«, ker mu kolje oči

resnica, ki so jo v Mostaru in v Sarajevu povedali o bosanski upravi. Bosna upa, da bo v delegaciji velika razprava o okupiranih deželah in upa, da bo ta debata rodila dober sad, tudi zagadelj, ker ni več dr. Šusteršič referent.

— Zumberak in Marijin dol. Avstrijska kvotna deputacija se je letos zopet spomnila, da še vedno ni zakonito rešeno vprašanje, ali pripadajo Zumberak in Marijin dol Hrvaški ali Kranjski. Dejanjsko sta Zumberak in Marijin dol že davno hrvaška posest; pripadali sta ti občini prej vojaški krajini, po razpustu vojaške krajine pa sta bili združeni s Hrvaško, četudi samo provizorično, ker se ni moglo doseči soglasja, sta li državopravna kranjska ali hrvaška last. Letos stoji iz veljave zakon, po katerem plačuje Ogrska poleg kvote še poseben prispevek k skupnim izdatkom monarhije, in sicer za nekdanjo vojaško krajino in to priliko je porabila avstrijska kvotna deputacija, da je izkopal vprašanje o pripadnosti Zumberka in Marijinega dola, češ, ti dve občini sta le provizorično združeni s Hrvaško, a ogrska vlada je z noto z dne 4. julija 1881. brezpogojno priznala, da pripadajo Kranjski. Ne bomo pretresovali državopravne strani tega vprašanja. Deschmann in Dimitz sta svoj čas neovržno dokazala, da pripadajo Zumberak in Marijin dol Kranjski, Smičiklas pa je ravno tako neovržno dokazal, da pripadajo Hrvaški. V arhivih se dobi pač dokazov za vse, kar kdo hoče. S tisto pravico, kakor zdaj Zumberak in Marijin dol zahteva Kranjska lahko tudi Reko, kakor je svoje dni dokazal Deschmann. Avstrijska kvotna deputacija zahteva, naj se začne pogajanja z ogrsko vlado zaradi Zumberka in začelo se je že običajno mobiliziranje javnega mnenja. Zlasti se pričakuje, da pojde Kranjska v boj za pridobitev Zumberka in Marijinega dola. V tem oziru pa se merodajna gospoda vda je zmotam. Na Kranjskem nihče resno ne misli, naj se vrne Zumberak in Marijin dol, nasprotno pa je narodno-napredna stranka pri tezaževni zadnji debati v kranjskem deželnem zboru brez ovinkov se izrekla za to, naj Zumberak in Marijin dol le ostane pri Hrvaški. V kolikor smo poučeni, stoji narodno-napredna stranka tudi sedaj na tem stališču in kar nič ne misli se z njega odmakniti. Na kako podporo od strani narodno-napredne stranke naj torej vladni krogi glede pridobitve Zumberka in Marijinega dola le nikar ne računajo.

— Iz učiteljskih krogov smo dobili zadnje dni celo vrsto dopisov, tičočih se »Učiteljskega Tovarisa«, »Učiteljske tiskarne« itd. Ta dopisniki želi, naj dobesedno natismemo njegove pritožbe, drugi hoče, naj obelodanimo njegov dopis glede spremembe v pisanju »Učiteljskega Tovarisa«, zopet drugi želi nekaj drugega. Čestiti dopisniki naj ne zamerijo, če njihovih dopisov ne obelodanimo. Napredno učiteljstvo ima svojo organizacijo in potem te organizacije odločilni vpliv na »Učiteljsko tiskarno« in na »Učiteljskega Tovarisa«. Naše stališče je, naj se domači prepripi doma poravnajo in zdi se nam, da je v korist skupnih interesov če ostanemo za sedaj pri tem načelu. V učiteljskih društvih je mesto, da se razbistrijo pojmi in dožene, kaj je treba premeniti in kaj izpolniti, tam je mesto, da se izreko pritožbe in tam se bodo tudi čula opravičenja, naj že bodo zadovoljiva ali ne. Ko bi začeli mi prinašati kritike posamičnih oseb in njih delovanja, oziroma smeri njih delovanja in nedelovanja, bi s tem le zanetili polemiko, ki bi nikomur ne bila v korist. Apel na javnost, javno nastopanje v takih stvareh bi bilo po naši sodbi opravičeno šele tedaj, če bi se drugim potom ne dalo ničesar doseči.

— Zopet nov škandal pri goriškem deželnem odboru. Tam je namreč razpisano mesto drugega podtajnika. Že dosedanja dva višja uradnika, ki sta absolvirala visoko šolo, sta Laha, dasi so Slovenci že pri imenovanju podtajnika opravičeno zahtevali, da bodi ta Slovenec. Sedaj se pa čuje, da hočejo posaditi tudi na razpisano mesto zopet — Laha, tako da bodo vsi trije konceptni uradniki laške narodnosti. Oglasili so se za to mesto tudi slovenski kompetenti, ki so že več časa v državnih službah, torej imajo v pravnih poslih že nekaj prakse. Toda ti nimajo prav nič upanja, da bodo imenovani. Ves konkurz je namreč le komedija, pesek v oči Slovencev! Kajti mesto je že naprej zagotovljeno nekemu Pajerjevemu benjaminku, Lahu D., ki šele v kratkem dovrši svoje študije! Nam se zdi skoraj neverjetno, da bi se predzrnil Pajer vkljub vsej svoji objektivnosti tako izživati slovensko potrpežljivost. Zato beležimo to vest z rezervo. Opozarjamo pa slovenska goriška deželna odbor-

nika na ta novi škandal, ki bi ga Pajer gotovo rad napravil. Opozarjamo ju, da bosta ona odgovorna, ako se uresniči vest, ki so jo izdali zaupniki laških deželnih odborov! Zahtevamo s vsvo odločnostjo, da bodi raspisana služba podeljena Slovencu. Na gospodih Berbuču in Klančiču pa je, da to opravičeno željo izpolnijo.

— Neveljetno darilo škofu Naglu hoče podariti kat. tiskovno društvo tržaško s tem, da je njegov predsednik kaplan Ukmar rasposlal dekanjskim uradom tržaško-koperske škofije poziv, naj podpišejo vsi duhovniki priloženo izjavo, da »obsojajo protikrščansko« strujo tržaškega dnevnika »Edinosti« ter da odvrtaajo od sebe sumajo, da stoji po večini na strani zavednih Ricmanjov proti cerkveni oblasti. Gotovo ta nedvomna spontanost in iskrenost te vdanostne izjave gane njegovo ekscelenco do dna srca.

Seja radi proslave Trubarjevega jubileja. Na povabilo Društva slovenskih književnikov in časnikarjev se so snoči sestala v mestni posvetovalnici na magistratu ljubljanske narodna društva, da se posvetojuje o proslavi Trubarjevega jubileja. Sestanka so se udeležili vsi duhovniki zastopniki ta-le društva: »Društvo slov. književnikov in časnikarjev« kot sklicatelj, »Slovenska Matica«, »Pisateljsko podporno društvo«, »Glasbena Matica«, »Akademija«, »Splošno slovensko žensko društvo«, akad. ferialni društvi »Sava« in »Prosveta«, »Zveza jugoslov. učiteljskih društev«, »Muzejsko društvo«, »Društvo slov. profesorjev«, obe sokolski društvi, »Žensko telovadno društvo«, pevski društvi »Slavec« in »Ljubljanski Zvon«, trgovsko društvo »Merkur«, »Pol. in prosvetno društvo za Trnovo in Krakovo« ter »Pol. in gosp. društvo za Vodmat«. Sestanku je predsedoval g. dr. Fran Zbašnik, ki je v daljšem govoru naslikal pomen Primoža Trubarja za slovensko književnost ter naglašal potrebo, da se štiristoletnica njegovega rojstva dostojno proslavi. Po daljši debati, v kateri se je razmotrivalo vprašanje, da li naj prevzame vso akcijo glede proslave »Slovenska Matica« v svoje roke, ali se naj v to volji poseben odbor, se je sklenilo, da se naj v svrhu prireditve Trubarjeve jubilejne slavnosti izvoli poseben odbor. Na predlog g. A. Trstenjaka se je takoj prestopilo k volitvi odbora. Na predlog R. Pustoslavca se je izvolil g. župan in dr. poslanec Ivan Hribar za častnega predsednika, na predlog g. dr. Frana Zbašnika pa ga. Franja dr. Tavčarjeva za častno predsednico. Po predlogu g. M. Malovrha so bili izvoljeni za predsednika g. dr. Fran Zbašnik, za podpredsednika pa g. dr. Fran Ilešič in g. prof. Rajko Perušek. Vprašanje glede tajnika se je pustilo in suspenzo, za blagajnika pa je bil na predlog g. župana Iv. Hribarja izvoljen g. polkovnik v pokoj pl. Lukanc. V odboru so nadeje zastopana po svojih predsednikih, oziroma zastopnikih vsa gori navedena narodna društva. O vprašanju, da li se naj postavi Trubarju spomenik ali se naj nabirajo samo prispevki za ustanovo, ki bi nosila Trubarjevo ime, se je razvila daljša debata, ki so se je udeležili gg. fil. Zalar, dr. Ilešič, župan Hribar, M. Malovrh in A. Trstenjak. V principu se je sklenilo, da se ima Trubarju postaviti sicer skromen, a vendar dostojen spomenik. Kakšen bo ta spomenik, o tem bo odbor razpravljal v prihodnji seji.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v nedeljo, popoldne ob treh (za lože: par) se uprizar priči v Ljubljani Boltens-Baeckersova čarobna pravljica »Trnjulčica«, katero je za slovenski oder priredil Roman Romanov ter uglasbil Henrik Müller. Sodeluje vojaška godba. — Zvečer (nepar) se ponovita operi »Poslednja straža«, uglasbil Risto Savin in »Božično drevo«, uglasbil Vladimir Ivanovič Rebikov. — Meškov o dramo iz življenja koroških Slovencev »Na smrt obsojeni« je cenzura odobrila in se uprizarj tekom januarja.

Pevska zveza moravskih učiteljev prde jutri s popoldanskim vlakom (12.38) iz Zagreba, kjer koncertuje danes zvečer v gledališču. Na južnem kolodvoru jih sprejme in pozdravi »Glasbena Matica«. Deželno slovensko učiteljsko društvo in »Zveza slovenskih pevskih društev«. Po koncertu se priredi v dvorani »Union« češkim pevcom prijateljski sestanek. Slavno občinstvo se vljudno prosi, da bi po koncertu za četrte ure počakalo v stankih prostorih, da se v dvorano postavijo mize. Gg. pevci se vljudno prosijo, da se udeležijo koncerta in sestanka v velikem številu, da pokažemo ljubim bratom s severa, da jih čislamo, občudujemo in ljubimo. Opozarjamo še: enkrat, do se koncert vrši ob 5. popoldne.

Jutrišnje skupščine »Zveze slovenskih pevskih društev«, ki

bo ob 10. dopoldne v »Glasbeni Matici« se smejo udeležiti tudi vsi člani svenih društev, in imajo tudi zase pravico odposlance interpelovati, predloge staviti in se debate udeleževati. Toda sklepiti in glasovati smejo samo odposlanci. Gg. pevci se torej vabijo, da pridejo v kar največjem številu.

Društvo slovenskih učiteljev oborojuje dne 31. decembra dopoldne ob 10. v St. Jakobski Srazrednici v Ljubljani s sporedom: 1. poročilom o letošnjem vseavstrijskem shodu učiteljskih delegatov na Dunaju z ozirom na stališče učiteljic; 2. nasvetom, kaj bi društvo učiteljic oskrbelo svojim rednim članom za slučaj bolezni.

Na obrtni nadaljevalni šoli v Ljubljani bosta poučevala profesor na umetnoobrotni strokovni šoli v Ljubljani g. Jaroslav Foerster in strokovni učitelj na istem zavodu g. Ivan Tavčar.

Za mestne uboge je tukajšnji posestnik in trgovec gosp. Peter Lassnik podaril 50 K.

Zopet legar. V novi infanterijski vojašnici se je med vojaki belgijskega pešpolka pojavilo zopet nekaj slučajev legarja. Kaj se je storilo v varstvu, da se legar iz vojašnice ne raznese, nam še ni znano, vemo le, da je povsod videti vojake in oficirje tega polka.

Umrli je večeraj popoldan ob 3. uri v St. Jakobu ob Savi ondnotni župnik gospod Ivan Sakser, brat lastnika tiskarne in banke v Ameriki gosp. Frana Sakserja. Pokojnik je mnogo let služboval poprej v Hotelu dražici na Notranjem Bil je blaga duša, vseskozi miren, vljuden, pаметen duhovnik in jako radodaren podpornik družbe sv. Cirila in Metoda. Pogreb bo v ponedeljek dopoldne. Blag mu spomin!

Za družbo sv. Cirila in Metoda je podaril župnik I. Vrhovnik 10 K namesto venca na krsto draga prijatelja gospoda župnika Ivana Sakserja.

Usoda ljudskošolskega učiteljstva. Piše se nam: Dannadan čitaš v časnikih: Ta in ta učitelj je umrl, temu in temu je podeljen dopust na več mesecev, ali: ta in ta je vsled bolezni še mlad moral v pokoj itd. To so razmere, ki morajo boleti vsako domoljubno srce! Žalostna resnica je, da se doslej nihče ni zmedel za to, kako bi se pomagalo boleha j o čemu učiteljstvu! Se priprosti delavci so tako organizirani, da imajo svoje bolniške blagajne. Vsak član prispeva mesečno ali letno s malim doneskom, a ko kdo zbolí, dobi zdravnila in zdravila brezplačno. Tako društvo bi morali imeti tudi učitelji. Na Tržaškem imajo učitelji to dobro, da gre, če kdo zbolí, v tržaško bolnico, kjer dobi v II. razredu vso postrežbo zastoj. Toda, da bi naši šolski birokratje tako poskrbeli za učitelja, kakor je to storil tržaški magistrat, o tem še misliti ni. Učitelj je dandanes v položaju, da mora biti zdrav; odkod in kako naj sicer plačuje drage zdravilne in draga zdravila? Izginili so z zemeljskega površja taki samaritani, kakršni je bil zdravnik dr. R. v G. Ta je namreč vsakega učitelja, ki je pri njem iskal pomoči in mu hotel za to kaj plačati, odpravljaj z besedami: »Pustite no! Saj vem, da učitelj ne obiluje z denarjem!« Vprav zadnji čas je, da se v tem obziru kaj stori.

Bralno društvo v Šmartnem pri Litiji priredi Silvestrov večer z božičnim drevescem svojim članom in prijateljem društva.

Iz škofoje Loke se nam poroča: Občni zbor našega mladega telovadnega društva »Sokol« se bo vršil dne 5. januarja 1908 ob osmih zvečer v prostorih »Narodne čitalnice« s sledečim sporedom: 1. Nagovor starostre; 2. poročilo tajnikovo, načelnikovo, blagajnikovo in pregledovalcev računov; 3. volitev starostre, podstarostre, načelnika, odbornikov in treh računskih preglednikov; 4. služajnosti. Prosimo, da blagovolijo zunanji člani vzeti na znanje, ker se posebna valbala ne bodo razpisijala.

Požar v Kamniku. Piše se nam: Okoli 8. ure na Stefanov večer zaznanila je ognjeglasna tromba, da gori v mestu. Pogorel je Janez Šimenou s Podgore skedenj, poln sena, slame in stelje. Škode je več kot 1000 K, zavarovan pa je bil Šimenou za neznaten znesek. Kako je nastal ogenj še ni znano. Naše vro gasilno društvo je bilo pod vodstvom g. načelnika prav brzo na licu mesta. Vodo je bilo težavno sesati iz struge Bistrice. To je nekoliko minut zadrževalo gašenje, čez par minut se je delo že začelo in gasilo se je uspešno, da se je obvarovala shramba za mostnice mestnih mostov in bližnji kolec. Kakor pa kletavah bab in breztržnih ljudi nikjer ne manjka, tako je bilo tudi ta več stotin nepotrebnih gledalcev ki so prav nespetno zabavljali. Nikomur pa ni prišlo na misel, da bi pomagal vsaj malo pri brigalni že spehanim og-

njegasoem. Ko so orožniki vabili n-
jala, da bi pomagali, so se vsi razšli,
in od pešice ognegascv, ki so bili
vsi izmučeni od truda in premočeni
od snega, snežilo je močno, so pri-
čakovali, da bodo oni celo noč vstra-
jali. Res smo srečni Kamničanje, da
imamo malo požarov, in še ti se
skoraj takoj zatro. Ali nekaj je, kar
hočem tu pibiti: brezbržnost Kam-
ničanov. Ako pogledaš v listo društva,
ne vidiš skoro nobenega meščana, le
obrtnike in obrtniške pomagače. Je
že res vse lepo, tudi te so vsega
spoštovanja vredne osebe, ali ker
služi društvo mestu Kamniku, bi bila
pač dolžnost, da bi bili meščanje
tudi bolj zastopani.

Ogenj. Vseled slabega dimnika je
začelo v nedeljo goreti pod streho
posestnika Cooligija v Litiji. Hitri
ognjegasni pomoči se je posredilo
ogjenj lokalizirati, tako da znaša škoda
le 200 K.

Ljudsko knjižnico ustanovi či-
talnica v Ribnici.

Narodna čitalnica v Krškem
priredi tudi letos dne 31. t. m. Sil-
vestrov večer. Po predpripravah so-
diti, bode ta večer nadkrilil vse do-
sedanje. Ker je g. Žener vse prostore
radevolje odstopil, bode pač možno
razvrstiti spored, ki je zelo zanimiv,
v najlepšem redu in bode obištnstvu
ustreženo z vsem, kar si poži.

Pri jedi umrl. Na praznik sv.
Štefana je jedel 50 letni mizar Frano
Telban iz Dol v Borovnici v Jer-
nejčevi gostilni krvavo klobaso.
Komaj je pa parkrat požrl, začel je
težko dihati, padel na tla in umrl v
par minutah. Ali se je zadušil, ali ga
je pa zadela kap.

Nemška šola v Trzinu. Z
novim letom otvorijo v Trzinu eno-
razredno nemško šolo, ki jo bo vzdr-
ževal "Schulverein". Kakor čujemo,
delajo Nemci na to, da bi prevzel
vodstvo te šole znani nemškutarski
tržiški učitelj Karel Miklitsch,
kateremu skušajo preskrbeti pri šolski
oblasti dopust, da bi lahko vodil
šulfereinsko šolo. Nemci so baje storili
že v tem oziru vse korake pri okraj-
nem šolskem svetu v Radovljici, kjer
se jim je baje obljubilo, da se bo
ugodilo njihovi želji. Opozarjamo po-
klicane faktorje na to nemško nakano
ter jih pozivljamo, da store, kar jim
velja narodna dolžnost. Ta bi bila
lepa, da bi dežela plačevala Miklitscha
za to, da bi vodil šulfereinsko šolo!

Sneža je na Gorenjskem 12 cm
na debelo, na Nosranjskem 8 in na
Dolenjskem 6 cm. V Kamniških pla-
ninah in Triglavskem pogorju ga je
pa en meter na visoko.

Medvedje sledi so našli lovski
čuvaji v lovskih revirjih Čabar in
Velika gora. Zasledovali so jih do
kočevske meje.

**Nesreča na železniškem pre-
lazu.** V ponedeljek je peljal na vozu,
v katerega so bile vprežene krave,
Ivan Starec iz Gornjih Laz
pri Ribnici prečide v Sušje. Ko se
je vračal, mu je na železniškem pre-
lazu v Zlebiču zgrabil prihajajoč vlak
voz, ga raztrgal na dvoje, kravi sta
zbežljali in se rešili. Starca je pa
zgrabil stroj, ga vlekel kakih 150
korakov naprej in mu skoraj docela
odtrgal roko, da je moral v ljubljansko
bolnišnico. Kraj, kjer se je zgo-
dila nesreča, je tako nevaren, da se
je čuditi, da se jih več ne zgodi.

Radekega veteran Kondrič
Ivan iz Novega mesta, se nahaja se-
daj, močno bolan, v bolnici v Kan-
diji. Rodil se je v Prečini leta 1832
in bil 1853 potrjen k vojakom ter
tako poslan k svojem polku v Ve-
rono. Takaj se je udeležil kot trobec
velikih vojaških vaj pod vrhovnim
vodstvom cesarja Frana Josipa. Mož
se dobro spominja, s kakim navdu-
šenjem je pozdravilo vojaštvo mla-
dega cesarja in ob njegovi strani se
nahajajočega maršala Radekega. Sta-
rejši vojaki so vodili mlajše kakor
na božjo pot k onemu hodniku v
Brešijo, na katerem je leta 1849 molil
oče Radecky pred bitko pri Novari.
Naš veteran je služil potem 4½ leta
v Dalmaciji, nakar je dobil leta 1858
dopust. A že prihodnjega leta je
moral zopet v Brešijo, od koder je
korakal pred Solferino, kjer se je
udeležil nesrečne bitke. Glasno smo
jokali, ko smo izvedeli, da smo te-
peni, in obžalovali, da ni več med
nami očeta Radekega. — Kondrič bi
se bil rad udeležil slavnosti na Du-
naju, a ni o tej nič vedel. Zelo rad
bi imel kako malo sličico velikega
maršala, katera bi predstavljala le-tega
na konju. Mož pripomi, da je konj
spomenika na Dunaju ravno tak, ka-
kršen je bil oni, katerega je Radecky
jahal v Veroni: „špičast rep, dolg
vrat, ušesa po koncu.“ Morda čita
kaka veljavna oseba te vrstice in
pripomore, da se uresniči bolnemu
veteranu vroča želja.

Uboj. Včeraj teden so bili fantje
Jakob Modič, Ivan Petrič,
Rafael Drobnič in Karel
Hönigman iz Grahovega pri so-
dišču v Cerknici kot priče. Na poti
domov so pili v Grahovem. Pred
Ogrinčevu gostilno so naleteli na
kočarja Jožefa Lunko iz Žirov-

nice. S tem so preje pili vkup in ga
je zdaj brez vsakega povoda najbrž
Petrič udaril po obrazu s trdim pred-
metom in mu prizadel tri hude rane.
V tem je prišel araven gubonemi
posestnikov sin Frano Segar iz
Grahovega in pokazal s prtom na
svoje čelo, hoteč povedati, da so
fantje neumni, ker se prepeajo. To
je videl Modič, ki je s pripravljenim
kolom udaril udaril Segar tako čez
glavo, da se je sgrudil krvav in ne-
zavesten na tla in čez par ur umrl.
Modič je zbežal a so ga orožniki
dobil in izročili sodišču.

Št. Peter-Reka. Piše se nam:
Že pred leti prošle so občine z Reko
vred vodstvo Južne železnice, naj
vpelje prepotrebni opoldanski vlak iz
St. Petra na Reko in obratno. Dolgo
let Južna železnica teh prošenj ni
upoštevala, končno je sklenila letos s
1. majem vpeljati tisti potrebni vlak.
V vseh vozniških knjigah, ki jih imajo
železniški uslužbeni, najdeš na strani
21 naslednji tiskani vozni red: Vlak
št. 1613 odhaja iz St. Petra ob 1. uri
15 min. in pride na Reko ob 2. uri
55 min. popoldne. (Ima zvezo s poštni-
nim vlakom št. 1005 iz Trsta.) Vlak
št. 1614 odhaja ob 12. uri 55 min.
opoldne z Reke in dospe ob 3. uri
v St. Peter. (Ima zvezo s poštnim
vlakom v Trst.) Ti vlaki pa s 1. ma-
jem niso pričeli voziti, in sicer za-
radi tega, ker pogajanja z ogrsko
državno železnicco niso še končana.
Gre se za to, da napravijo čez Reko
direktno zvezo v Budimpešto-Benetke.
Le-to se nam je potrebno zdelo ozna-
čiti, ker si g. dr. poslanec Žitnik
domišlja, da je le on dosegel vpe-
ljava novih vlakov St. Peter-Reka.
Ne da se tajiti, da bode novi vlak
naravnost velikanskega pomena za
vse občine, ležeče na tej prog. So-
sebno poleti prihajalo bode ob nede-
ljah na stotine Rečanov v hladni
St. Peter in v prijazno Bistrico na
izlet. Pri tej priliki bi slavni Južni
železnici svetovali, naj vpelje vendar
enkrat toli potrebni direktni voz
Reka-Trst pri jutranjem vlaku, ki
odhaja iz Reke okoli 5. ure zjutraj.
Nad vse potreben bi bil voz Trst-Reka
zvečer pri ekspresnem vlaku. Naj se
le vpraša načelnštvo postaje v St.
Petru, koliko ljudi izstopi vsak večer
iz ekspresnega vlaka, da se odpeljejo
na Reko. L. č. n.

Umrl je v Celju dne 26. dec.
gospod Jan Petriček — rodom
Čeh — v 88. letu svoje starosti. —
Rajni je bil tast g. deželnemu po-
slancu dr. Juro Hrašovcu, ter
oče nadučitelju v Zalcu, gospodu
Antonu Petričku. — Slovanska
zemlja mu bode lahka in blag mu
spomin!

Celjsko učiteljsko društvo ima
6. januarja ob 11. dopoldne v okoli-
ški šoli v Celju svoj glavni zbor
po sicer običajnem sporedu. Razgo-
varjalo se bode ob tej priliki tudi o
predlogu pravil „Zveze slovenskih
štajerskih učiteljev in učiteljic“. Gostje
dobro došli!

Klerikalna doslednost. Od
Drave se nam piše: Mariborski resni-
coljubni „Slovenski Gospodar“ piše
v svoji 59. številki z dne 26. decembra
v notici „Celjska posojilnica — Do-
movina — Lastni dom“ koj v uvodu
nastopno: „V eni zadnjih števil
„Domovine“ nek člankar na-
pada ljudsko posojilnico v
Celju, češ, da je njeno delovanje le
naperjeno proti stari dr. Sernečevi
posojilnici in njej hudo škoduje“. V
notici, ki tej sledi na drugem mestu
— v tistem predalu! — „Domovina“
in „Nar. list“ proti kmečkim posojil-
nicam“ pa pravi: V Celju že posluje
trideset let kmečka posojilnica, te
se ne dotaknejo celjski listi
niti z besedico, dasi jim je
bližja nego bodoča mariborska. Lista
naj le delata pridno reklamo še za
mariborski zavod itd.“ Tako bje
„Slov. Gosp.“ sam sebe po zobeh in
postavljaje sam sebe na laž.

**Frischanov dom na Okre-
šlju** je popolnoma dodelan. Ene tret-
jina je zidana, dve tretjini sta iz me-
cesnovega lesa. Hiša ima ena nad-
stropje z več sobami, v katerih je
prostora za 42 ležišč. Prihodnje leto
je še napraviti poče v sobe, stopnice,
predele za sobe v nadstropju in pod-
strešju in vodovod. Frischanov dom
ima izborna proti plazovom zavaro-
vano lego. Vseled svoje ugodne lege
utegne postati pravo planinsko leto-
višče. Kakor čujemo, nameravajo
Frischanov dom slovesno otvoriti
prihodnje leto koncem junija ali za-
četkom julija. Po našem mnenju bi
bil najugodnejši čas za otvoritev 29.
junija, ko sta dva praznika skupaj.

**Savinska podružnica „Slov.
plan. društva“** dobi od štajerskega
deželnega odbora podporo v znesku
100 K za zgradbo pota od Brane na
Kotliče in Tursko goro do Turskega
žleba.

Ljubezniv mož. Ko je na bo-
žični dan zvečer v Celovcu prinesla
žena kosilo svojemu možu, portirju na
kolodvoru, jo je ta najprej pred
mnogobrojnimi občinstvom oklofotal,
na to pa se peljal s njo do blaznice,
kamor jo je oddal, češ da ni narmna.

Moral jo je pa že drugi dan vseti
ven, ker so videli, da je čisto zdrava.
Sodiijo, da bi bil bolj mož potreben,
da bi ga vtaknili v blaznico.

Tatvina. Pri Sv. Luciji na Go-
riškem je neman tat ukradel postil-
ljonu Gašparju Golji več stvari ter
hranilno knjižico s vlogo 1200 K.
Moral je biti kak domačin.

Kap je zadel blizu Žirij (Povir)
na Goriškem nekega berača, ko je
svečer šel po polju v sosednji kraj.
Zjutraj so ga našli mrtvega.

Prijet roparski morilec? Ka-
kor smo poročali včeraj, so v Vo-
loskem prijeli 20letnega Marija
Rogoliča, ki je na sumu, da ima
na vesti več roparskih umorov. Med
drugim sodijo tudi, da je Rogo-
lič eden izmed napadalcev, ki so na
Vrdu pri Vrhniki 9. no-
vembra umorili in oropali
dolovodjo Cedolinija. Govori
se nadalje, da je Rogolič na sumu,
da je umoril kočijaža Vidava pri
Opčinah pri Trstu. Koliko je na tem
resnice, bo pokazala preiskava.

**Švedski kralj Oskar II. v Opa-
tiji.** Pred kratkim umrl švedski kralj
Oskar II. je prebival 1. 1904 dalje
časa v Opatiji. Njegova vladnost je
bila obče znana. To znači tudi, da
je pri svojem odhodu iz Opatije tak-
ratnemu postajenačelniku v Matuljah,
sedanjemu revidentu v Gorici, gosp.
Fran Lavriču, pripel lastnoročno
viteški križ II. Gustav Wasovega reda.

Pevsko društvo „Zarja“ v
Rojanu priredi 1. januarja v dvorani
konsumnega društva v Rojanu dra-
matično predstavo, velik koncert in
ples.

Štrajk delavcev v Lloydovem
arsenalu v Trstu je trajal do sanoi
zvečer. Delalo je včeraj okoli 300 slo-
venskih delavcev. Ko je včeraj prišlo
na delo okoli 100 štrajkovcev, jih
niso hoteli sprejeti, ampak jim izja-
vili, da so v smislu ponedeljkevega
naznanila odpuščeni. Pri generalnem
ravnateljstvu so bile dolgotrajne kon-
ference med zastopniki štrajkovcev
in generalnim ravnateljem Frankfur-
terjem. Tudi predsedstvo „Nar. del.
organizacije“ je bilo pri Frankfur-
terju, ki je dal zagotovila, ki docela
odgovarjajo zahtevam „N. D. O.“
Snoči je bil shod štrajkovcev, ker na
dopoldanskem včerajšnjem niso nič
sklenili. Na shodu se je sklenilo,
da gredo danes vsi štrajkovci
na delo. Njih voditelji so za božjo
voljo prosili generalno direkcijo Lloy-
dovo, naj vsame delavce nazaj v delo,
kar je ta tudi obljubila, vendar
onih 27 odpuščenih noče vzeti.
Socialisti so kljub temu sklenili pre-
nehati štrajkati. Tako se je ta štrajk
končal z velikansko blamažo
socialnih demokratov, kiniso
dosegli niti pičice svojih za-
htev, ampak le par sto družin pri-
pravili v glad in nevarnost, da sploh
zgube ves zaslužek. Vidi se, da je
„Nar. del. organizacija“ po-
stopala pravilno, ko se ni ho-
tela pridružiti neumestnemu štrajku
in tirati svojih članov v nesrečo.

1100 izselencev namenjenih
v Trst. V Neapoli je dospel parnik
Avstro Amerikane „Laura“ iz New-
yorka s 1650 potniki. Od teh se jih
je izkrcalo 550 v Neapolju, ostalih
1100 jih je pa namenjenih v Trst.

Železna plošča je padla na
49letnega kovača Karla Kovačiča
v Trstu in ga težko poškodovala.
Pretrseli so se mu med drugim
možgani.

Financijski stražnik streljal na
tovariše. V Trstu je prišel finančni
stražnik Albert B. nekoliko vinjen
v kavarno. Bil je silno razburjen. V
razburjenosti se je sprl s tovariši, ki
so bili z njim v eni sobi, jim grozil
s sabljo, nato pa pograbil puško, jo
nabasal in ustrelil vanje. K sreči je
šla krogla skozi okno. Stražniki so
skočili nadenj in ga zvezali, nato pa
poklicali ambulanci voz, ki ga je
odpeljal v bolnišnico, kjer so ga za-
prli v opazovalnico za umobolne.

17000 slovenskih in hrvaških
otrok brez šolskega pouka. Sta-
tističnim izkazom o primorskem šol-
stvu povzamamo med drugim, da je
bilo letos v Primorju 17000 sloven-
skih in hrvaških otrok brez pouka.

Zaradi nesrečne ljubozni se
je zastrupila v Trstu 30letna služ-
kinja Emilija Grbec s karbo-
lovo kislino. Niso je mogli rešiti.

Kap je zadel v Trstu 24letno
Marijo Turina. Bila je takoj
mrtva.

Nesreča. Na postaji Tržič v Istri
je padel sprevodniku Josipu Med-
veščku težek železen zaboj na tre-
buh in ga zelo poškodoval. Prepeljali
so ga v Gorico v bolnišnico.

Vlom v židovsko cerkev. V
Zagrebu so vlomili neznan tatovi v
židovsko cerkev in izpraznili vse na-
biralnike.

Navarnega tatu so prijeli v Za-
grebu v osebu Martina Jureša
iz Krapinskih Toplic. Z materjo in
ljubico je nakradel za več tisoč kron.
Zapri so vse tri.

Dvojen umor. V vasi Besmen
pri Zemunu je 17letni kmečki sin
Zika Vodeničarevič z 18letnim Lazo

Popovom ustrelil kmečkega sina Ivana
Sorga in hlapca Friderika Ubra.
Vzrok staro sovraštvo do Sorga.

Atletova moč. Znani zagrebški
borilec Sava Rajković se je sprl s
konkubino Ano Flaš in jo tako zgra-
bil za roko, da ji jo je zlomil.

Slovedi ornitolog, starosta
avstrijskih ptičancev Viktor
Tschusi vitez Schmidhoffen-
ski praznuje na svojem posestvu pri
Halleinu na Solnograškem danes svoj
60. rojstni dan.

**Lastništvo panorame-kosmo-
rame na Dvorskem trgu pod „Na-
rodno kavarno“** bo imelo serijo iz
Prage skozi saško-češko
Švico v Draždane razstavljeno
še en teden in sicer v iste človeko-
ljubne namene kot ta teden, namreč
v prid družbi sv. Cirila in Me-
toda ter dijaški kuhinji. Z
ozirni na blag namen in ker je se-
rija ena najlepših, naj bi jo obiskal
vsak, kdor je še ni.

**Kinematograf Edison na Eu-
njski cesti nasproti kavarni**
„Europa“ ima od jutri do vstetega
tork sledeči spored: Nenavadno poto-
vanje (komično). Povodenj v Piacenci
(po naravi). Preozke hlače (komično).
Zločin uradnika (drama). Dirka klob-
asa (jako komično). V torek sodeluje
pri predstavah ljubljanski sekstet
na lok.

Za ustanovitev ustanove za
ognjegasce je darovala vzajemna
zavarovalnica proti oguju v Gradcu
kranjski dež. zvezi ognjegascv 500
kron.

**„Društvena godba ljubljans-
ka“** koncertuje danes zvečer v hotelu
„Južni kolodvor“ (A. Seidl). Začetek ob 8. zvečer. — Vstopnina
prosta.

Tatvini. Gospodu Jakobu Hrenu
je bil na glavni pošti ukraden črn
svilnat dežnik, katerega je tat prodal
pri nekem starinarju. — Služkinji
Mariji Novakovi in Angeli Okornovi
je bilo pred nekaj dnevi iz podstreš-
ne spalne sobe hiše št. 12 na Cesarja
Jožefa trgu ukradeno za 80 K obleke.

Aretovan je bil včeraj po tukaj-
šnji policiji 25letni Andrej Selan iz
Črne vasi, ker je sumljiv, da je po
Brezovici, Zunanjih in Notranjih Go-
ricah kradel obleko in poljske pridel-
ke. Oddali so ga sodišču.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z
južne železnice odpeljalo v Ameriko
8 Hrvatov, 42 Slovencev in 100 Hr-
vatov je pa prišlo nazaj.

Izgrubljene in najdene reči. Dela-
vec Valentin Roje je izgubil srebrno
cilinder-uro z verzičco. — Neka dama
je izgubila 60 K vreden črn muf. —
Delavka Neža Kranjčeva je našla to-
bačnico in jo oddala pri policiji. —
Neka dama je izgubila rdečo ročno
torbico, v kateri je imela 50 K de-
narja in vojni listek do Dunaja. —
Šolska učenka Jožefa Janesova je na-
šla 10 K vreden rujav muf in ga od-
dala na magistratu.

*** Drobne vesti.** Smrt v gora h.
Na Schneebergu na Gorenjem Šta-
jerskem se je ubil 28letni slikar z Du-
naja Breskovski.

— Nizozemsko ministr-
stvo je odstopilo.

— Požrti biseri. V Črnovi-
cah so prijeli pustolovko Mihalescu,
ki je s svojim možem kradla dragoc-
nosti po evropskih glavnih mestih.
Zadnje tatvino sta izvršila v Berolinu,
kjer sta odnesla draguljarju Wernerju
biserno ovratnico. Ker policija
pri tatici ni našla biserov, dala ji je
neko zdravilo, da je začela bljuvati.
Pri tem je prišlo na dan 60 biserov,
ki jih je bila požrla.

— Ameriški dvo boj. V
Budimpešti se je na ulici ustrelil 20-
letni zobotehnik Buchwald. Pri njem
so našli pismo, iz katerega je razvid-
no, da je imel pred tremi leti z nekim
tovarišem na Dunaju ameriški dvo-
boj zaradi nekega dekleta ter je po-
tegnul črno kroglo. Dunajska policija
je dobila poziv, naj dotičnega zo-
botechnika aretiraj.

— Nepošten odvetnik. Iz
Benetk je pobegnil odvetnik Zamboni
ter odnesel 100.000 lir.

— Zaprisednika dežel-
nega sodišča v Solnogradu
je imenovan nadsvetnik Kregecy.

— Svojega očeta je umo-
ril v Besarabiji bivši ruski
častnik Romanov, ki so ga prijeli v
Bukareštu.

— Samoumor milijonar-
ja. V Njujorku se je vrgel pod vlak
milijonar Steadmann ter bil usmrčen.
Samoumor je izvršil, ker je vsled fi-
nančne krize izgubil 2½ milijona
dolarjev, a ostalo mu je še vedno nad
milijon dolarjev.

— Zaročil se je Bourbonški
prince Alfonz s kobursko princesinjo
Beatrico.

— Tekmovanje v petju.
Italijanski operni pevec Constantine
v Njujorku je vsled ljubosumnosti za-
radi velikih uspehov pozval tenorista
Carusa k tekmovalnemu petju.
Vsak pevec je položil 10.000 dolarjev.

*Božično drevo je nemški običaj.
Pravijo, da ga je uvedel Martin Luter.
Na božični dan nekega leta se je vra-

čal ustanovitelj protestantizma zve-
čer skozi gozd domov in opazil krasen
naraven prizor. Ves dan je snežilo,
zvečer se je pa zjasnilo, da je sijala
polna luna in od nje razsvetljena ter
snežena drevesa so se Lutru tako do-
padla, da je sklenil nekaj takega pri-
rediti svoji mali deci. Došedši do-
mov, je dal posekati na vrtu majhno
smrečico in jo na veliko veselje mla-
dine okrasil z lučicami in raznimi
igračami. Postavljanje božičnega
drevesa se je kmalu vkoreninilo pri
Nemcih in ker moramo Slovenci toli-
krat hoditi po nemških stopinjah, tu-
di pri nas prihaja vedno bolj v na-
vado. Ali bi ne mogli drugače praz-
novati Božiča oziroma božičnice?

* **Drage gledališke vstopnice.**
Upravni svet gledališča »Argentina«
v Rimu je nastavl sledečo vstopnino
za prvo predstavo D' Annunzijeve-
ga dela »Nave«: Lože I. in II. vrste
200 lir, III. vrste 75 lir, IV. vrste 25
lir, V. vrste 10 lir. Sedeži v parterju
po 30 in 15 lir. Razen tega se plača za
lože in sedeže še taksa 5 lir. Balkon
stane skupaj 7 lir. Vse vstopnice so
bile v kratkem razprodane, mnogo so
jih pa plačali celo petkratno. Gabriel
d' Annunzio dobi razen večernih do-
hodkov še 30.000 lir v gotovini.

* **Šest dni živa pokopani.** »Brit-
ish Medicinal Journal« pripoveduje
o izrednem dogodku iz Indije. Neki
pastir je našel v gošči moleti iz zem-
lje človeško nogo. Grob je razkopal
ter potegnil iz njega — živo žensko.
Indijance Dama je namreč šest dni
poprej svojo ženo živo pokopal. Za
zločin so ga za vedno prognali. Ženo
so prenesli v bolnišnico, kjer je živela
še 12 dni.

* **Kako se umira.** Francoski kralj
Ludovik XIV. je vzkliknil na svoji
smrtni postelji, da ne bi bil nikdar
verjel, da je umiranje tako lahko in
zdahnil je s smehljajem na ustnicah.
Te zadnje besede kralja-solca, ki
nam jih sporoča zgodovina, je posta-
vil neki ugledni učenjak na čelo ne-
ke zelo zanimive knjige, v kateri sku-
ša dokazati, da se umira brez bolečin,
da umiranje provzroča v gotovih slu-
čajih celo mila, prijetna čustva. Uče-
njak — tako poroča neki angleški list
— se sklicuje na spričevala različnih
ljudi, ki so se nahajali že v največji
smrtni nevarnosti, ki pa niso tudi v
tem položaju izgubili svoje zavesti
ter se spominjajo vsega, kar so v kri-
tičnem trenutku čutili. Skoraj vsi ti
ljudje izjavljajo enoglasno, da niso
vzpričo smrti poznali niti sledu stra-
hu ter da so imeli le vesele, prijetne,
oziroma prav prozaične misli in vizi-
je. Neki alpinist, ki se je prekopil-
nil v globok prepad, si je bil popol-
noma v svesti, da se mu bliža smrt;
toda njegove misli niso prešlele le
dve misli: koliko sekund utegne pač
trajati padec in če pade na gladek ali
oster kamen? Neki mornar je moral
skočiti v morje, ko se je potaplja-
la njegova ladja in je plavaje skušal
priti do obrežja; ali kmalu so ga za-
pustile moči in postal je igrača va-
lov, ki so ga zibali semtertja. V tre-
notku, ko se je privrkat nedobrovolj-
no skril pod vodo, se je spomnil, da
mu bode smrt zabranila čitati do kon-
ca nov roman, ki si ga je dan prej ku-
pil, in to ga je silno jezilo. Seveda
smrt ne prihaja vedno tako rahlo in
lahko. Neki mož, ki se je skušal obe-
siti, kateremu so pa še pravčasno
odrezali vrv, je pozneje pripovedoval,
da je takoj izgubil zavest, ko mu je
vrv zadrnila vrat. Ali kar je v onem
trenotku doživel, ne bi hotel nikdar
več doživeti. Napravil je dolgo poto-
vanje po svetovnem prostoru ter se
je nakrat nahajal v groznem nezna-
nem svetu med šivilnimi strašno po-
habljenimi samomorilci, ki so pričeli
okolo njega pravi peklenjski ples.
Spomin na to prikazen je bil pri nje-
mu tako močan, da so mu oči čudno
sijale in da se je na vseh udih tresel,
ko je to pripovedoval.

* **Služba dvornih dam** ni tako
lahka, kakor se navadno misli. Poseb-
no mnogo se zahteva od dvornih dam
angleške kraljice Aleksandre. Dasi je
kraljica že stara mati, vendar je še
vitka kakor kaka deklica, zato pa mo-
raja tudi njene dvorne dame paziti
na svojo prikupljivo zunanost. Seve-
da mora biti vsaka dvorna dama od-
lična angleška plemkinja. Plemiške
rodbine, posebno ako niso bogate,
smatrajo za največjo srečo, ako se jim
posreči spraviti svojo hčer na dvor.
Dvorne dame imajo največ prilike, se
bogato omožiti; vrhutega izplača kra-
ljica vsaki dvorni dami, ki se omoži,
24.000 K dote. Za dvorne dame pa ne
zadostuje samo plemstvo in prikup-
ljiva zunanost, temuč se mora znati
kretati v odlični družbi ter poznati
mnogo naravnega takta. Nadalje mo-
ra biti muzikalična, da igra s kralji-
co čveteroročno najtežje skladbe. Na-
dalje mora biti mlada dvorna dama
spretna jahalka, da spremlja kraljico
na izletih. Tudi dvovprego mora zna-
ti voditi. Nadalje mora znati oskrbo-
vati vso kraljično korespondenco, in
sicer v angleškem in francoskem je-
ziku. Najhujšo službo pa ima dvorna

(Dalje v prilogi.)

čama pri dvornih slavnostih. Takrat mora stati po cele ure nepremično za kraljico ter ji držati šopek ali pah-ljačo.

* **Požrtvovalnost sedmograških Saksov.** Kakor druge nemadžarske narodnosti zatirajo Madžari tudi Sakse na Sedmograškem, ki pa so toliko premožni in požrtvovalni, da jim madžarsko nasilje ne more dosti škodovati. Da si ohranijo svoj jezik v cerkvah in šolah, združujejo si jih sami. Dasi je vseh Saksov le 220.000, združujejo si devet srednjih šol, dve učiteljski, 265 ljudskih in meščanskih šol ter dve deški zabavišči, za kar izdajajo na leto 1.589.800 K. Razun tega so izdali od leta 1904. do 1907. za zgradbo svojih protestantskih cerkev 1.321.946 K.

* **Kaj je delal cesar Viljem na Angleškem.** Angleški statistiki imajo za vsako budalost dovolj časa. Tako je izračunal neki tak statistik, da je cesar povodom zadnjega obiska v Highliffeju podpisal 1000 državnih aktov, napisal 200 pism, čital 100 časopisov, prevozil na avtomobilu 1500 milj, sprehal se 10 ur, cepil štiri drevesa, obiskal 2 cerkvi, ustrelil 700 fazanov in jerebice, spal 147 ur in izdal 7200 mark za prenočišča in 14.000 za avtomobilske stroške.

* **Francosko prebivalstvo narašča.** Dočim se je od leta 1896. do 1905. rodilo na Francoskem povprečno 839.843 otrok, padlo je to število leta 1906. na 806.847. To je tem žalostnejše, ker je bilo leta 1905. le 295.924 porok, a leta 1906. pa 306.487. Seveda je treba upoštevati, da je povprečno število ločenih zakonov od leta 1896.—1905. bilo le 8105, a leta 1906. je naraslo število na 10.573.

* **Za punčko v smrt.** V Bellinzoni v Švici stanuje protestantski župnik Haupt s svojo rodino v samotni hišici pod 1500 m visoko goro Prangel. Pastorjeva 10letna hčerka Henrieta se je igrala nedavno s punčko nad strmim prepadom. Pri tem ji je igračka zdrknula v globočino. Deklica je hotela po znani strmi stezi za svojo punčko, toda nazaj ni mogla priti po strmini, temuč se je morala vrniti v globel nazaj. Nihče ni slišal otročjega joka in klicanja. Končno je deklico premagala utrujenost ter je zaspala. Drugo jutro so jo našli zmrtlo. Se mrtva je tiščala svojo punčko z obema rokama trdno k prsim.

* **Pridelek sladkorne pese.** Ravno kar so došla poročila o približnem letošnjem pridelku sladkorne pese. Sodi se, da vsa produkcija znaša 6.399.900 ton proti pravemu pridelku lanskega leta s 6.640.000 tonami. V posameznih državah se je pridelalo: v Avstro-Ogrski 1.417.100 ton (lani se je sodelo, da se pridelala 1.393.900 ton, v resnici pa se je samo 1.330.600 ton). Nemčiji 2.056.600 (lani 1.997.200 oziroma 2.241.100), Rusiji 1.403.000 (lani 1.380.000 oziroma 1.433.900), Franciji 707.000 (lani 704.000 oziroma 747.100), Belgiji in Nizozemskem 405.000 (lani 404.100 oziroma 461.200), Švedski 109.500 (lani 111.000 oziroma 155.700), Italiji 140.000 (lani 140.000 oziroma 115.000), Španiji 109.000 (lani 109.000 oziroma 89.800) in Danski 52.000 (lani 50.000 oziroma 66.000 ton).

* **Trgovina Zjed. držav.** Statistični urad zveze vlade je ravnokar objavil poročilo o izvozu ameriškega blaga v razne tuje dežele. V minolem finančnem letu se je v razne kulturne dežele inozemstva uvozilo za 14.131.000.000 dolarjev blaga in od te vsote odpade 1.434.000.000 dolarjev na Zedinjene države. Vrednost v inozemstvo prodanega blaga se ceni na 1.863.000.000 dolarjev, tako da tvori to blago 14% vsega blaga, kar so ga uvozile inozemske dežele. Z uvozom se bavijo najbolj Anglija, Francija in Nemčija. Najboljši odjemalec Amerike je Anglija, katera je v minolem upravnem letu kupila v Ameriki za 638.000.000 dolarjev blaga, katero tvori 21% vsega v Anglijo uvoženega blaga. Drugo mesto zavzema Nemčija, kamor se je prodalo za 236 milijonov dolarjev ameriškega blaga. Franciji so Zedinjene države prodale za 100.000.000 dolarjev blaga, katero tvori 9% vse francoske uvozne trgovine. Četrto mesto zavzema potem Nizozemska, katera je kupila za 97 milijonov dolarjev blaga. Razun zgoraj navedenih velikih dežel spadajo pa med te odjemalce tudi razne manjše dežele. Tako dobiva republika San Domingo 71% vsega blaga, kar se ga tje kaj uvaža iz Zedinjenih držav in ravno to velja tudi o Hayti. Meksika uvaža iz Zedinjenih držav 65% vsega svojega uvoznega blaga, Kanada 60%, Cuba 48%, Colombija 34%, Venezuela 30% in Ecuador 28%. Trgovina z ostalimi južnoameriškimi republikami ni dobro razvita, kajti na Peru odpade le 16% njene skupne uvozne trgovine na Zedinjene države. Še manj se uvaža v Argentino in v Brazil, tako da se te dežele ne morejo s prvooimenovanimi meriti, kar se tiče uvoza iz Zedinjenih držav. Onstran Pacifika sta najboljši ameriški odjemalci Japonska in Kitaj-

ska. Med malimi deželami v Evropi je najboljša odjemalka Danska in njej sledita Italija in Avstrija ter končno Belgija.

* **Idealna škoda zapeljane.** Neka prodajalka na Dunaju je tožila železniškega uradnika Emila W. za 6000 kron odškodnine, ker jo je zapeljal ter je vsled tega izgubila mnogo idealne vrednosti glede omožitve. Zaradi zapeljavanja z obljubo zakona je bil W. že poprej obsojen v večdnevni zapor. Prva in druga instanca je prisodila tožiteljici 1600 K. Nadsodišče pa je zahtevo zavrnilo, češ, da ima zapeljana pač pravico tožiti za alimentacije, nikakor pa ne za kako idealno odškodnino, ker državljanski zakonik ne pozna določbe, da bi zapeljana imela manj vrednosti za možitev. Ne le, da ni dobila odškodnine, temuč je še bila obsojena na vse stroške obeh instanc.

* **Demonstracija proti bolgarskemu knezu zaradi zopetne ženitve.** V narodnem gledališču v Sofiji so igrali te dni novo dramo Ivana Vazova »Propast«. Drugo dejanje drame se končuje z ženitvijo carja Aleksandra z Zidovko Saro, dasi so mu plemiči ženitev odsvetovali. Občinstvo je začelo hrupno ploskati. Igralci so prišli pred zagrijanlo. Končno je prišel tudi »car« ter se začel klanjati. Občinstvo je takoj prenehalo s ploskanjem. Ko je ta igralec izginil, je začelo občinstvo zopet burno klicati Raskina, ki v drami svetuje carju, naj se ne ženi drugič, ker bo s tem izval spor med dinastijo in narodom. Demonstracije so se večkrat ponovile ter so bile naperjene proti knezu, ki se drugič ženi.

* **Zakonska drama dveh pritikavcev.** Nenavaden prizor se je nudi pretekle dni pred sodiščem v 6. dunajskem okraju. Nastopil je ločeni zakonski par dveh pritikavcev. Žena, Viljemina Jüngling, rojena Postdrang, je bila svoje dni gledališčna igralka za otročje vloge. Na Finskem se je seznanila s pritikavcem Jünglingom ter se z njim civilno poročila leta 1898. Leta 1904. pa sta se ločila ter je bil mož obsojen, da ji mora plačevati mesečno 10 K alimentacije. Ako bi se mu položaj izboljšal, zviša se tudi prispevek. Mala žena, ki je sedaj 49 let stara, toži svojega 44letnega moža, naj ji plačuje mesečno 50 kron, ker se mu godi dobro, dočim si ona ne more ničesar zaslužiti. Pri sodišču se je mali možek na vse mogoče načine zvijal, da nikakor ne more ženi več plačevati. Službo ima v neki kavarni za naravnega peveca in zasluži 4 K na dan, toda oblačiti se mora elegantno, imeti vsak dan svežo srajčo itd. Žena je tarnala, da ne more dobiti službe. V gledališču je ne marajo, ker je za otroške vloge prestara, za druge vloge pa premala. Imela je že službo družabnice pri neki dami, ki jo je pa kmalu odpustila, ker ji je bila premajhna, da bi se mogla okleniti na sprehodih. Neki bogati Rus jo je vzel nato za učiteljico nemščine svojim otrokom, toda otroci so se ji smejali v obraz ter je niso hoteli ubogati, ker je tako majhna. In tudi to službo je izgubila. Sodišče je obsodilo moža, da bo moral zyanaprej plačevati ženi mesečnih 20 K.

* **Oženil se je z vdovo svojega sina.** Polkovnik Sam W. Peel v Bentonville Ark., se je oženil s svojo lastno sinovo, oziroma vdovo svojega sina, dasiravno mu je to vsa rodbina branila. Ženin je star 76 in njegova nevesta 40 let. Njegova sedanja žena in prejšnja sinova je najlepša ženska v državi Arkansas. Ona je mati petih otrok in naravno tudi stara mati. Polkovnik Peel je eden najbogatejših ljudi v Arkansasu. Svoječasno je bil tudi član kongresa.

* **Iznajditelj vžigalic.** Te dni je poteklo 75 let odkar so iznajdene vžigalice (žvepljenke). Iznajtelj jih je Friderik Kaemmerer v Württembergu. Bil je takrat jetnik v trdnjavi Hohenasperg, in sicer zaradi propagande v prilog združeni Nemčiji. Ko so ga izpustili, je prosil za dovoljenje, da bi svoj izum spravil v promet, toda oblasti mu tega niso dovolile, češ, da je to razširjenje nevarnega sredstva. Kaemmerer je nato vžigalice tajno izdeloval ter jih prodajal v inozemstvo, toda oblasti so mu prišle na sled, mu razdžale delavnico ter ga dale zapreti. Revež je umrl leta 1857. v blaznici.

* **Največji prekop na svetu bo kmalu dodelan v južni Kanadi.** Prekop bo dolg 650 km, dočim je Panamski prekop le 75 km dolg. Seveda gre najdaljši prekop skozi dve jezeri in dve veliki reki. Kadar se prekop izroči prometu, postane kanadska trgovina neodvisna od trgovine Zedinjenih držav. Prekop bo 6½ m globok, a tok vode bo imel 50.000 konjskih sil, ki se porabijo za industrijske namene, da se na ta način pokrijejo vsi gradbeni stroški.

* **Znamenita medicinska iznajdba.** Najnovejša, a to zelo važna medicinska iznajdba je takozvana picocianaza, ki je izšla iz laboratorija profesorja Emmericha v Monakovih. Profesor Emmerich je namreč govil

takozvane kulture baceilov ter opazil, da se na površju tekočih kultur napravi neka kožica, ločeno od velike vegetacije baceilov. Ako se posoda strese, razpade ta kožica, a na površini se napravi druga kožica, ki pa je že tanjša, tretja še tanjša itd., tako da po 3—4 tednih ni več kožice, temuč je le na dnu posode neka belkasta masa. Kako da so se baceili tako hitro uničili? Odgovor je dobil po daljšem natančnem preiskovanju. Baceili imajo v sebi neko substanco, imenovano zymogen, ki se v tekočini kultur spreminja v drugo substanco engyma, a ta uničuje baceile. Tej zmesi substanc se je dalo ime picocianaza. Ta substanca uničuje zelo hitro baceile daviče, kolere, legarja, protina in gonokoke, le proti baceilom tuberkuloze je brezuspešna.

Vlomilci pri trgovcu Jebačinu v Ljubljani zasadeni v Pragi?

Kakor je bilo včeraj brzojavno sporočeno, so zalotili v Pragi tri nevarne vlomilce, ki so se ravno pripravljali, da bi oropali neko hišo. Na begu je eden roparjev ustrelil jetniškega paznika Kavekega, ki ga je hotel prijeti, nato pa ušel. Tudi drugi ropar se je skrnil preganjalcem. Le enega je prijel policija. Ta se imenuje Stanislav Adamsky, a noče povedati imen svojih dveh tovarišev. Policija ima svoje dokaze, da je ta trojica tista nevarna mednarodna lopovska družba, ki je vlomila pri ljubljanskem trgovcu Jebačinu, pri židovski cerkveni občini v Gradcu in pri davkarji v Črnovicah, kjer je odnesla 100.000 K. Policija v Črnovicah je brzojavila praški policiji, da so roparji skoraj gotovo na potu v Prago. Prijel ropar Adamsky je priznal, da je s tovarišem vlomil pri ljubljanskem trgovcu Jebačinu, kjer so dobili 10.000 kron. V Gradcu je izvršil vlom z nekim Jashuzem, ki leži sedaj bolan v graški bolnišnici. Prijeti ropar Adamsky je rojen v Tarnovu leta 1871., a k vojakom je bil šele leta 1902. potrjen, ker je bil vedno v ječah zaradi tatvin. Izpovedal je, da očeta in matere ni nikoli poznal, tudi ne ve ali ima brate in sestre. Nekaj časa je obiskoval učiteljske, a že s 16. letom je bil obsojen v 10mesečno ječo zaradi tatvine. Pozneje je presedel še šest let v ječi. Leta 1896. je prišel v Ljov ter se oženil. Ima štiri otroke, a ime žene noče izdati, da bi ne napravil otrokom — sramote. Iz papirjev je razvidno, da je bil eden njegovih tovarišev tisti, ki je Kavekega ustrelil, Karel Čajkovski. Adamsky je inteligenten človek orjaške postave s polno brado in kozav. Nadalje je iz pisem razvidno, da je imel zveze tudi z nekim navideznim živinskim trgovcem Bronislavom Jaskovskim. Pri njem so našli le nekaj drobiža, nadalje nabito pištolo in razno orodje za vlome. V Prago je prišel pred prazniki ter se nastanil s svojimi tovarišema v neki privatni hiši, ki je noče izdati. Na sveti večer so se vtihotapili v klet velitrža s kavo Riterja, a sluga je pri zapiranju hišnih vrat slišal govorico v kleti ter vprašal kdo je. Nato so skočili vsi trije iz kleti, potisnili slugo na stran ter začeli bežati. Sluga je začel klicati: »Tatovi, primite jih!« Adamskega je prijel policaj pri poslopju »Assicurazioni Generali« ter ga premagal s pomočjo pasantov. Drugemu roparju je prišel nasproti jetniški paznik Kaveky, a ropar je potegnil pištolo ter ga ustrelil v čelo. Kaveky je že ponoči umrl. Ropar je ušel. Že ga je hotel prijeti neki poštni sluga, a policaj mu je zaklical: »Pozor! Ima revolver in dolg nož!« Nato je sluga odskočil, a ropar je izginil v stranske ulice. Tudi tretji ropar se je preganjalcem kmalu izgubil. Ker pa je vsa policija na nogah, bo roparjema težko pobegniti iz Prage. Policija je prepričana, da je bila ta roparska družba, ki je izvršila zadnje leto nebroj vlovov po Avstriji in Ogrskem. To je vsebina vseh poročil, ki so o tej stvari doslej prišla v javnost. Ljubljanska policija doslej še ni dobila avtentičnega obvestila o tej stvari.

* **Čerbovje, 28. decembra.** Na krovu podmorske ladje »Ventore« se je prigodila eksplozija. Ker pa slučajno ni bilo na ladji nobenega moštva, se ni prigodila nobena nesreča. Ladja je postala vsled eksplozije nerabna.

* **Esen, 28. decembra.** Tu je policija prišla dva anarhista, ki sta se vtihotapila v mesto kot rudarja. Pri njih so našli več anarhističnih spisov in drugih, na revolucionarno propagando se nanašajočih dokumentov.

* **London, 28. decembra.** Na postaji Ladiana v Indiji sta trčila dva osobna vlaka drug ob drugega. Ubitih je bilo 20 oseb, na stotine pa ranjenih.

Slovenci in Slovenke! Nežabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesten utešujoča, mišice in živce krepujoča, kot mazilo dobro znano »Mollove francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchauberg 9. V zalozhah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepart, zaznamovan s varstveno znamko in podpisom 2 16-18

* **Maziljači naj boro in se at o THY-MOMEL SCILLAE,** preizkušeno izdelek, ki ga zdravniki večkrat zapisujejo.

* **Preizkušeno dobro domače zdravilo,** ki je prestalo preizkušeno časa in se že iz 50 let čimdalje bolj rabi, je zaslovelo praško domače zdravilo iz lekarnice B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Ker učinkuje antiseptično bolesto tolažeče in hladeče, je postalo nenadomestljivo in neuporabno mazilo za raznovrstne rane. Praško domače mazilo se dobiva tudi po tukajšnih lekarnicah in jih imajo tudi v domačih lekarnicah mnogih tvornic za stroje, špirit, sladkornicah in steklarnicah, fužinah i. t. d., ter bi ga ne smelo manjkati v nobenem gošpodinjstvu.

Vse p. n. gostilničarje, kavarnarje, trgovce in obrtnike, ki nameravajo ob novem letu priobčiti v našem listu voščila, za novo leto, vljudo prosimo, da nam jih naroče pravočasno.

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 28. decembra. Načelnik vojne mornarice grof Montecuccoli je poslal članom delegacij povabila, da se udeležijo izleta v Trst, Pulj in Reko. Dan izleta je določen na 13. januarja. Vojna uprava je za izletnike najela Lloydov parnik »Thalia«. Izlet bo trajal 3 dni. Delegatom se hoče dati prilika, da si na licu mesta ogledajo zgradbo novih ladij in da se na svoje oči prepričajo o prednostih in nedostatkih avstrijske vojne mornarice.

Dunaj, 28. decembra. Minister zunanjih del baron Aehrenthal se je snoči vrnil iz Prage.

Dunaj, 28. decembra. Avstrijski in ogrski delegati, ki se odzovejo vabilu načelnika vojne mornarice, si bodo v Trstu ogledali »Stabilimento tecnico«, kjer se gradita dve oklopnici, v Pulju arsenal, kjer se grade ena križarka in dve podmorski ladji, na Reki pa tovarno torpedovk.

Budimpešta, 28. decembra. Mag-natska zbornica je v današnji seji sprejela v tretjem čitanju kvotni zakon.

Budimpešta, 28. decembra. Ministrski svet je imel sejo, na kateri je razpravljal o razmerah na Hrvaškem ter se posvetoval o korakih, ki bi omogočili končno rešitev hrvaške krize.

Rim, 28. decembra. Nadškof milanski je prepovedal nadaljno izhajanje modernistiškega lista »Il Rinnovamento« ter zagrozil urednikom z ekskomunikacijo, ako bi se ne ozirali na to prepoved.

Rim, 28. decembra. »Tribuna« priobčuje razgovor svojega urednika z Björnstjerne Björnsonom. Pesnik je izjavil, da bo v listu »März« priobčil v kratkem članek, v katerem se bo zavzel za zatiranje Romune na Ogrskem ter znova vehementno napadel madžarske tlačitelje. Björnson je v svojem razgovoru naglašal, da so vnebovpijoča nasilstva, ki jih uganjajo Madžari na Ogrskem, prava sramota za vso Evropo in da je naravnost škandal, da mirno trpi civilizovani svet nezasišno barbarstvo.

Petrograd, 28. decembra. Vojno sodišče je v današnji seji razpravljalo o poblížjih okolnostih kapitulacije Port Arturja. V razpravo je prišla znamenita seja ruskih generalov dne 18. decembra 1905 v Port Arturju, pri kateri so se posvetovali o eventualni predaji. Dognalo se je, da se je večina generalov izrekla, da se trdnjava še lahko drži do sredi meseca januarja. Zapisniku tej seji je general Stessel dodal še resolucijo, v kateri naglašal, da na kapitulacijo ni misliti in da si pridržuje končno odredbo, ako naj Rusi še na ulicah nadaljujejo boj v slučaju, da bi Japonci zavzeli mesto.

Carigrad, 28. decembra. Te dni je prišlo v Medino 5640 mohamedanskih romarjev iz Meke, Damaska in Janba. Med njimi se je pojavila kolera. Dosedaj je umrlo na koleri 122 oseb. Romarje je dala turška vlada izolirati zunaj mesta.

Cherbovje, 28. decembra. Na krovu podmorske ladje »Ventore« se je prigodila eksplozija. Ker pa slučajno ni bilo na ladji nobenega moštva, se ni prigodila nobena nesreča. Ladja je postala vsled eksplozije nerabna.

Esen, 28. decembra. Tu je policija prišla dva anarhista, ki sta se vtihotapila v mesto kot rudarja. Pri njih so našli več anarhističnih spisov in drugih, na revolucionarno propagando se nanašajočih dokumentov.

London, 28. decembra. Na postaji Ladiana v Indiji sta trčila dva osobna vlaka drug ob drugega. Ubitih je bilo 20 oseb, na stotine pa ranjenih.

Slovenci in Slovenke! Nežabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesten utešujoča, mišice in živce krepujoča, kot mazilo dobro znano »Mollove francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchauberg 9. V zalozhah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepart, zaznamovan s varstveno znamko in podpisom 2 16-18

* **Maziljači naj boro in se at o THY-MOMEL SCILLAE,** preizkušeno izdelek, ki ga zdravniki večkrat zapisujejo.

* **Preizkušeno dobro domače zdravilo,** ki je prestalo preizkušeno časa in se že iz 50 let čimdalje bolj rabi, je zaslovelo praško domače zdravilo iz lekarnice B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Ker učinkuje antiseptično bolesto tolažeče in hladeče, je postalo nenadomestljivo in neuporabno mazilo za raznovrstne rane. Praško domače mazilo se dobiva tudi po tukajšnih lekarnicah in jih imajo tudi v domačih lekarnicah mnogih tvornic za stroje, špirit, sladkornicah in steklarnicah, fužinah i. t. d., ter bi ga ne smelo manjkati v nobenem gošpodinjstvu.

Vse p. n. gostilničarje, kavarnarje, trgovce in obrtnike, ki nameravajo ob novem letu priobčiti v našem listu voščila, za novo leto, vljudo prosimo, da nam jih naroče pravočasno.

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Upravništvo »Slov. Nar.«

Ali te ni sram, sem rekla včeraj Micki, taka si kakor preslica, suha tako, da te noben možki več pogleda ne bo! Ampak si sama kriva, ako zanemarjaš gojitev telesa; glej, saj sem bila tudi jaz do pred kratkim suha kakor ražen, sedaj pa odkar uživam redilno moko »Käthe«, cvetim in se razvijam, telesne oblike so mi pa vedno polnejše. Rabiš moraš pa samo pristno, zdravniško priporočeno redilno moko »Käthe«, ki jo dobiš naravnost pri izdelovaltelji gospe Käthe Menzel na Dunaju, XVIII., Schulgasse 3, zavitek za 2 K 20 h; tamkaj se dobiva tudi nova vegetabilna krema za prsi; edino dobro sredstvo za razvitek in obnovo prsi (lonček po 3 K in 5 K) in lepopitna krema lilija (1 K), ki daje mladostno svežost in odstranja vse nečistosti kože.

Zahtevajte
ilustrovan cenik
gasolinovih svetilk
podjetja za žarnice
„Ideal“
DUNAJ, VI. Wallgasse 34. **Hugo Pollak**
Cena, lepa svetiloba brez nevarnosti; vsaka svetilka se lahko rabi zase; ni inštalacije; popolno nadomestilo za plinovo luč. Za plinove in električne svetilnice las-tega izdelka posebni katalogi. 5931 6

Oblastveno varovano! Vsako ponarjanje kaznivo!
Edino pristen je
Thierryjev balzam
s celono varstveno znamko a nuno. 12 majhnih ali 6 dvoj-natih steklenic ali velika specialna steklenica s patentnim zaklopom K 6.—.
Thierryjevo centifolijasto mazilo
za vse, še tako stare rane, vnetja, poškodbe itd. 3 lončka K 3-60. Pošta se samo po povzetju ali danar naprej. Te dve domaći zdravili ste kot najboljši splošno znani in staroslovni.
Naslavljaj naj se na lekarnarja A. Thierry v Pragi pri Rogaski Stlatni.
Zalozge po skoro vseh lekarnah. Knjižnice s tisočimi izvršnih sahvalnih pism zastojni v poštnine prostu.

129—61

Proti zobobolu in gnilobi zob izborna deluje dobro znana antiseptična Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodnom 1 K.

Bl gorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno oznanite, ker je res hvale vredno.

Leopold Engel, mestni tajnik. Metlika, 24. aprila 1906.

Dož. lekarna Mil. Lousteka
v Ljubljani; Resljova cesta št. 1
volog novozgrajenega Fran Jožefovega ulič. mestn. 13—62

Zahvala.

Odbor »Dobrodelnega društva tiskarjev na Kranjskem« si dovoljuje izreči tem potom najiskrejšo zahvalo vsem, ki so s krasnimi dobroti, denarnimi darili ali kakorkoli pripomogli k popolnemu uspehu društvene božičnice; posebej pa za zahvaljuje še slavnemu ljubljanskemu »Sokolu« za prepuštev telovadnice proti zelo znižani ceni, ter prosí p. n. društvene dobrotnike, da bi ohranili društvu naklonjenost tudi v bodoče.

V Ljubljani, dne 27. decembra 1907.

Zahvala.

Tem potom izrekamo najsrčnejšo zahvalo celemu rateškemu pomožnemu odboru za pogorelce. Osobito se pa še zahvaljujemo za njih neumorni trud in veliko skrb gg.: župniku Lavtjarju, županu Jalenu, in nadučitelju Zupanciču, kateri so se jako požrtvovalno trudili, da smo si zamogli postaviti svoja domovja.

V imenu vseh 46 posestnikov-pogorelcev:

Andrej Volc, Joža Tol,
Rateče na Gorenjskem, 27. dec. 1907.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda:

G. Anton Kravanja v Selščeku nabral v veseli družbi v gostilni g. Fr. Šviglja med tamkajšnjimi rodoljubkinjami in rodoljub 3 K z geslom: »Pa pri nas je korčija, prava je pa ni.«
— G. Leopold Marn, učitelj v Škočjanu pri Turjaku 2 K, katere je nabrala vesela družba pri »Peterlinu«, pri sekanju krompirja. — G. Davoria Vrinšek in g. Ana Vrinšek, posestnika gostilne na Bledu 5 K za odkup od noveletnih daril. — G. Ludovik Špiler v St. Petru na Krasu, 4 K, katere je daroval g. A. K. za najden denar. — Žalskih samec darilo božičnega drevesca 30 K. — G. Anton Mancini v Ljubljani nabral v veseli družbi v gostilni pri »Kronu« 2 K 10 v. — G. Viktor Jeločnik, tu, 7 K, katere je nabral v gostilni pri »Frgolinu« na Emonski cesti. — G. Marica Steiner v Zagorju ob Savi 3 K 20 v, katere je nabrala v gostilni g. župana Weinbergerja. — G. Minka in Bernard Perko v Hratniku 2 K, kot odkupnina od noveletnih voščil. — Skupaj 58 K 30 v. Hvala! Živeli!

Za sloven. visokošolce na Dunaju:
St. Posojilnica v Zagorju ob Savi K 30.— za slovenske visokošolce na Dunaju. — Hvala! — Živeli!

</

Umrli so v Ljubljani.

Dne 21. decembra: Dr. Ernest Kramer, ravnatelj kem. preiskovališča, 52 let Resljeva cesta 5. — Neža Bačnik, delavka, 25 let, Prečne ulice 4. — Ivan Kolman, čuvaj, 46 let, Radeckega cesta 11. — Stefanija Pogacnik, kavarnerjeva hči, 3 mesece, Florijanske ulice 10.

Dne 22. decembra: Marija Hočevar, delavčeva hči, 6 mesecev, Rožne ulice 35. — Marija Mohar, zasebnica, 66 let, Stara pot 1.

Dne 23. decembra: Stanko Bizjak, urad. sin, 1 mesec, Sv. Petra cesta 56. — Mihajl Zajc, mestni uboječ, 65 let, Japljeve ulice 1. — Marija Delost, delavčeva hči, 4 in pol mes., Strelške ulice 15.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 28. decembra 1907.

Blago	Dinar	Blago
42% avstrijska renta . . .	97 —	97 20
42% srebrena renta . . .	98 91	99 10
42% avstr. krona renta . . .	96 86	97 15
42% zlata . . .	114 25	114 45
42% ogrska krona renta . . .	93 21	93 40
42% zlata . . .	110 75	110 95
42% posojilo dež. Kranjske . . .	97 91	98 90
42% posojilo mesta Spiljet . . .	100 60	101 61
42% posojilo Zadar . . .	99 81	100 86
42% bos.-herc. železniško posojilo 1902 . . .	98 20	99 20
42% češka dež. banka k. o. . .	96 60	97 60
42% avstr. banka k. o. . .	96 70	97 70
42% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke . . .	93 —	99 53
42% pešt. kom. k. o. z . . .	102 60	103 60
42% zast. pisma Innerst. hranilnice . . .	97 60	98 50
42% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice . . .	97 55	98 25
42% z. pis. ogr. hip. ban. . .	98 25	99 25
42% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr. . .	98 50	99 50
42% obl. češke ind. banke . . .	99 50	100 —
42% prior. lok. želez. Trst-Poreč . . .	99 90	—
42% prior. dolenskih žel. . .	98 75	99 75
42% prior. juž. žel. kup. 1/2 . . .	99 40	99 40
42% avstr. pos. za žel. p. o. . .	99 —	100 —

Srečke.	1860 1/2	1860 1/2
Srečke od l. 1860 1/2 . . .	148 10	152 10
od l. 1864 . . .	152 10	156 10
tziske . . .	148 10	146 10
zem. kred. i. emisije . . .	168 75	174 75
II. . .	272 50	278 50
ogrške hip. banke . . .	243 —	249 —
srbske a frs. 100 — . . .	102 50	108 50
turske . . .	181 50	185 50
Basilika . . .	20 81	22 83
Kreditne . . .	48 8 —	48 8 —
Inomoške . . .	92 —	96 —
Krakovske . . .	97 75	103 75
Ljubljanske . . .	64 —	70 —
Avstr. rdeč. križa . . .	49 —	51 —
Ogr. . .	26 —	28 —
Rudolfove . . .	66 —	70 —
Salcburške . . .	221 —	231 —
Dunajske kom. . .	490 —	500 —

Delišice.	1860 1/2	1860 1/2
Južne železnice . . .	149 25	150 25
Državne železnice . . .	67 50	67 50
Avstr.-ogrške bančne deln. . .	173 75	178 75
Avstr. kreditne banke . . .	33 25	33 25
Ogrske . . .	160 00	161 00
Zivnostenske . . .	239 —	239 50
Premogokop v Mostu (Brux) . . .	720 —	721 —
Alpske montan . . .	59 50	59 50
Praske žel. ind. dr. . .	379 —	288 9
Rima-Murányi . . .	5 8 —	5 19 —
Trboveljske prem. družbe . . .	442 —	446 50
Avstr. orožne tovr. družbe . . .	47 1/2	47 50
Češke sladkorne družbe . . .	147 50	148 —

Valute.	11 35	11 39
C. kr. celkin . . .	11 35	11 39
20 franki . . .	19 16	19 19
20 marke . . .	23 50	23 56
Sovereigns . . .	24 14	24 20
Marke . . .	117 70	117 90
Laški bankovci . . .	95 95	96 15
Rubli . . .	2 51	2 52
Dolarji . . .	4 84	5

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 28. decembra 1907.

Termin	za 60 kg K	13 20
Pšenica za april . . .	za 60 kg K	11 02
Pšenica za oktober . . .	za 60 kg K	11 02
Rž za april . . .	za 60 kg K	11 95
Koruzi za maj 1908 . . .	za 60 kg K	7 30
Oves za april . . .	za 60 kg K	8 43

Ekstiv.

5 vin. ceneje.

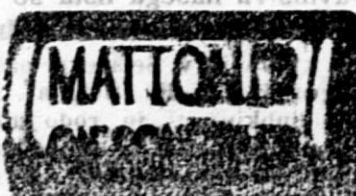
Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 206. Srednji uradni tlak 736.0 mm.

Decembra	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetovi	Nebe
25.	9. zv.	737 5	0.3	sl. svzh.	sneg
26.	7. zv.	735 3	0.1	sl. svzhod	oblačno
27.	8. zv.	733 9	0.8	sl. svzh.	sneg

9. zv.	733 6	0.1	sl. svzh.	sneg
27. 7. zv.	731 1	0.0	sl. jvzhod	sneg
28. 8. zv.	730 2	0.9	sl. jvzhod	oblačno

Srednja predvečernja in večernja temperatura: 0.8° mm in 0.3° mm.; norm.: —2.6 in —2.6. Padavina v 24 urah 14.2° mm in 11.8°.

Priporočajo se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rdečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe Mattoni-jeve Giesshübler stlatine.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lesnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinakih in delikatesnih trgovinah. Da se izognete podtaknjenju, se prosijo p. n. konzumenti Mattoni-jeve Giesshübler stlatine, da si dajo originalne steklenice giesshübler stlatine odprati pri misli pred svojimi očmi in da pasijo na zamačku na vžgano znamenje.

Kako si upaš mi prinesiti kaj drugega, nego preizkušeno dobri „Ottoman“-cigaretni papir ali stročnice.

Poslano CHRISTOFLE

p. n. občinstvu.

Ker sem bil jaz največji upnik modne trgovine Ernsta Sarka, sem prevzel vso njegovo zalogo modnega blaga in jo bom počeniši z današnjim dnevom prodajal daleč pod tvorniški ceni, ker mi zaradi mnogo drugih opravil ni mogoče voditi še te trgovine.

Ker bom prodajal po tako nizkih cenah, upam, da me bo alavno občinstvo v svojo lastno korist obilo posečalo, osobito, ker bo to ugodna prilika za nakup lepih božičnih in novoletnih daril po nizki ceni.

Ker bo, kakor je upati, blago kmalu vse razprodano, vabim cenjene kupovalce, da se zglatijo čimprej.

4233-4

Fr. Jglič

trgovca s papirjem in galanterijskim blagom na drobno in na debelo na Mesnem trgu v Ljubljani.

Poslano.

P. n.

Ker mojemu sinu Adolfu Wagenpfeilu pred 2 leti ni bilo mogoče opustiti trgovine, ker za ostanek blaga ni dobil kupca, pa vendar hoče zapustiti Ljubljano, sem jaz prevzel vso njegovo zalogo in likvidiram trgovino popolnoma.

Da bom kolikor moči najmanj blaga primoran prevzeti v svojo celovško trgovino, prodajam od danes do 2. februarja vse blago daleč pod kupno ceno in prosim p. n. občinstvo, da se prepriča o nizkih cenah.

Tudi vse, za predstoječo božično sezijo pri različnih tvornicarijih naročene novosti se takisto prodajo izredno ceno, na kar se usojam posebno opozarjati.

Vsakomur je s tem dana prilika, da za majhen denar pride do same pristnega, solidnega nakita ali pa si nabavi žlic, jedilnega orodja in vseh le mogočih uporabnih predmetov iz pravega srebra ali kina-srebra.

Proda se tudi notranja trgovinska oprava z blagajnico vred.

Vabim p. n. občinstvo vljudno, naj se prav izdatno posluša te redke prilike, in znamenjam z veselo spoštovanjem

Juri Wagenpfeil

dragotinar

Celovec, Krumerjeve ulice šte. 11.

Poslano.

P. n.

Z izvršitvijo likvidacije poverjen od g. Jurja Wagenpfeila, se usojam, Vas še enkrat opozarjati na v gorajšnjem pismu obeležene koristi, ki si jih lahko naklonite ob tej priliki, in Vas prosim, da se v svojo lastno korist pripravite o nizkih cenah.

Samo resnično dobro in solidno blago morete kupiti izredno ugodno.

Pripominjam, da do 1. februarja 1908 prevzemljem vsa nova dela in pa vsa popravila in graviranja, in znamenjam pričakuje Vaših cenjenih naročil

3967-13

z veselo spoštovanjem

Adolf Wagenpfeil

dragotinar

Ljubljana, Čevljarke ulice šte. 2.

Deček do višje realke ali gimnazije se sprejme na dobro

hrano in stanovanje.

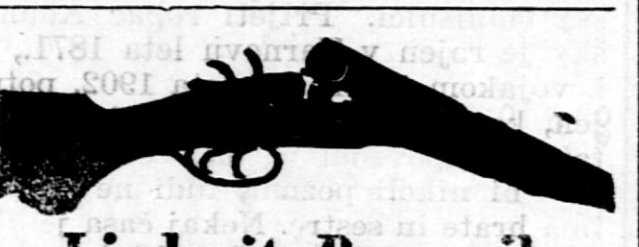
Prodaja se po ceni tudi 4361

salonska garnitura.

Naslov pove uprav „Slov. Naroda“.

Jedilno in namizno orodje
Priznana najboljša posrebljena.
NAJLEPŠE OBLIKE. Kompletne opravljene KASETE za NAMIZNO ORODJE, SKLEDE, POSODE za OMAKE, KAVNI in ČAJNI SERVISI, NAMIZNI NASTAVKI, UMETNINE.
Edino nadomestilo za pravo srebro.
Specialni predmeti za hotele, restavracije in kavarne ter za penzije, menaže itd. 3962 3
C. in kr. dvorni dobavitelj
CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJI, OPERNRING 5
(HEINRICHSHOF).
Ilustrovani cenovni zastoj.
Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.
Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki polog stojajo tvorniško znamko in polno ime **CHRISTOFLE**.

Priložnostni nakup :: :: ostankov
:: :: 40 metrov :: ::
zečira, barhenta, flanele, voala in drugega pralnega blaga, lepo razvrščeno v kosih po 1 do 8 m pošilja po povzetju in poštaine prosto za 8 gld. 50 kr.
slavnoznan izvozna trgovina 4067 4
V. J. HAVLIČEK
v Podedbradih (veško).

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Fericeh) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsako vrstna popravila, ter jih točno in dobro izvede. Vse puške so na c. kr. preizkušene v vojni in od mene preizkušene. — Ilustro-18
vani ceniki zastoj.

Najcenejše solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča
JOSIP VIDMAR
Ljubljana
Pred školijo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4. 52

Kašljajočim otrokom i odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLÆ

kot pomoček, ki raskraja in odločuje slez, ublažuje dušeti kašelj in pomirja sopolne težkoče ter odstranjuje njih pogostost. — Že na stotine zdravnikov se je izreklo o presenetljivo točnem uspehu Thymomela Scillae pri dušechem kašlju in drugih vrstah oslovskega kašlja.

Prosim, vprašajte zdravnika. Za steklenico 2-20 K, po pošti frako, če se pošlje denar naprej 2-20 K. 3 antek., česo pošlje denar naprej 7 K. 10 steklenic, če se pošlje denar naprej 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga

B. FRAGNERJEVA LEKARNA
3477 c. in kr. dvorni dobavitelj. 12

Praga III., šte. 203.
Dobiva se po skoro vseh lekarnah.

Pazite na ime izdelka, izdelovalca in varstveno znamko.

Zahvala.

Kupil sem pred sv. Uršulo t. l. od nekoga kmetovalca kravo, ki je pa že čez osem dni močno obolela, tako da mi ni nihče svetoval drugega, nego jo oddati za kožo. Da sem si bil gotov, kako in kaj, sem poklical gosp. c. kr. ok. živinozdravnika Stegu v Radovljici, ki je takoj dal potrebno izvrstno sredstvo, ter je kravo v osmih dneh docela ozdravil.

Za njegovo hitro in uspešno pomoč se mu javno zahvaljujem najtopleje in ga priporočam vsakemu živinorejcu.

Dvorska vas pri Radovljici, due 22. grudnia 1907. 4351

Jvan Stojan

posestnik.

Kompanjon

z 20-30 kronami se sprejme v dobro idočo in jako rentabelno trgovino.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „kompanjon“ Ljubljana, poste restante. 4355-1

Lepo, zračno stanovanje

z 2 velikima sobama, kuhinjo in pritlikinami se odda s 1. februarjem, tudi lahko popreje, v Spodnji Šiški šte. 231.

M. Lavrenčič.

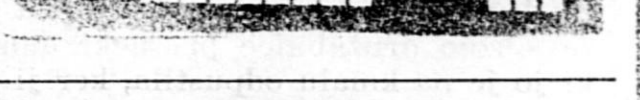
Ključavničarstvo

gn. Fasching-a vdova

Poljanski

nasip št. 8

(Reichova hiša.)

Vid Bratovž

Sv. Jakoba nabrežje 25

priporoča cenj. občinstvu iz mesta in z dežele kakor tudi ženinom in nevestam 206-52

svojo veliko zalogo raznovrstnega

pohištva

po najnižjih cenah.

Naročila na

vsakovrstne

ČASNIKE

revije

strokovne liste

zabavne liste

ilustrirane liste

humoristične liste

modne liste

ruske, češke, poljske, arabske, francoske, angleške, italijanske nemške itd. prevzema

Narodna knjigarna

Jurčičev trg šte. 3.

Sposobne in zanesljive osebe

katere želijo postranskega zasluzka kot krajevni oziroma glavni zastopniki ali trajne službe kot potniki pri prvovrstni avstrijski

zavarovalni družbi

katera se peča z vsemi važnejšimi panogami, naj blagovolijo vpslati ponudbe pod št. 15-305 Gradec, poste restante 12. 1392 36

Sodi

v dobrem, močnem stanju, veliki in majhni, stari in novi so naprodaj.

IVAN BUGGENIG, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico št. 5.

Blagajne,

varne proti požaru in vlom, „Fox“ pisalni stroji, ameriško pohištvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — Bečko skladišče blagajna, delničarsko društvo, Zagreb, Ilica 22. 3424-34

Dvomilijve

denarne zaostanke

more opominjalni oddelek društva „Kredit-reform“

izterjati.

Racionalno opominjanje. Denarni uspeh zveze lanskega leta čez 9 milijonov kron. Zahtevajte brezplačni prospekt št. 19.

HOTEL „ILIRIJA“

Jutri, v nedeljo, 29. t. m.

KONCERT

Ljublj. društvene godbe.

Začetek ob osmih. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča

FRIC NOVAK

hotelir.

Razglednice

umetniške.

in pokrajinske

se dobe vedno v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“

Jurčičev trg št. 3.

Samo pristna

goriška

in različna vina

se točijo najceneje

203-52

Goriškem vinotocu

Ljubljana

Stari trg 13.

Abiturient

išče primerne službe v Ljubljani.
Ponudbe pod naslovom: **Abiturient,**
poste restante, Ljubljana. 4323-2

2 dijaka

se sprejmeta na hrano in stanovanje v bližini šole.
Naslov pove upravništvo "Slov. Naroda". 4346-1

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 12—, belega, jako mehkega skubljenega K 18—, K 24—, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30—, K 36—. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštinskih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pri Plznu na Češkem. 4146 8

Izmed 41 3-10
najfinejših in najslastnejših čajnih znamk je

ČALANDA

cejlonski čaj.

Panorama International

Pod trančo 2.
Razstavljen od nedelje 29. dec. 1907 do vštete sobote 1. januarja 1908.
Cesarski grad Schönbrunn park in menažerija.

Glasovita moderno urejena tvornica

G. Skrbic

v Zagrebu. Ilica šte. 40
priporoča svoje na glasno in cene 43

žaluzije

lesene in platnene rolete, lesene in železne kapice za okna in prodajalnice in prositi, da čim več pozornosti poklonite tej solidni tvornici. Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj.

SUKNA

In modno 2892 51
blago za obleke priporoča firma Karel Kocian
tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.
Tvorniške cene. Vzorci franco.

Lovske puške

vseh sistemov, priznana izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom, priporoča 127 52

Peter Wernig

o. kr. dvorni dobavitelj orožja v Borovljah na Koroškem.
Ceniki zastoj in poštino pristo.

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

"Pri zlatem čevlju"

Ljubljana
Stari trg št. 9
velika zaloga

čevljev

domačega in tujega izdelka.
Trpežno blago. — Cene solidne.
Točna postrežba.

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland cements in peska.
Streha prihodnjosti.
Patentirana v 30 državah.
Trpežnejša in bolj lahka streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.
Odlikovan z diplomom, zlato medaljo in častnim križcem v Parizu 1904.
Edini izdelovatelj za Kranjako

JANKO TRAUN

izdelovatelj cementnih opeke pri Ljubljani.

Najboljša kozmetični predmeti so

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschlager, kemik
J. Svoboda naslednik
v Ljubljani.
Madamek na "Aldo" savačajte.

August Agnola

Ljubljana
Dunajska cesta 13.
Izborna zaloga namiznih in nastropnih svetilk, najnovejše vrste po niskih cenah.

Orehe, suhe gobe, kumno, oves

ter sploh vse deželne pridelke kupuje
Anton Kolenc v Celju. 647 48

Zlata svetinja

Berolin, Pariz, Rim itd.
3602-38

Najboljše kozm. čistilo za zobe

Seydlin

Izdeluje: O. Seydl
Stritarjeve ulice 7.

Število otrok

znanih na 2 ali 3 je pomembno in prihrani mnogo denarja. Zanesljivo navodilo za to, za kar je došlo več tisoč zahvalnih pism, pošlje tajno za 90 h v avtrj. znamenitih gospa A. KAUBA.
Berlin S. W. 220, Lindenstrasse 60.

Opozori se

pri nakupu

blaga za moške in ženske obleke

na blizu 40 let obstoječo trgovino

R. MIKLAUC

Ljubljana 52
Stritarjeve (Spitalske) ulice šte. 5.

Na zahtevo se dopošlje vzorci.

5000 kron zaslužka

plačam onemu, ki mi dokaže, da moja čudovna zbirka

600 kosov samo za fl. 2-50

ni priložnosti nakup in sicer:

Pristna švicarska pat. sist. Roskopf žepna ura, točno regul. in ki natančno gre, s 3letno tvorniško pisarno garancijo; ameriška double-zlata oklepna verižica; 2 amer. double-zlata prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena garnitura: manšetni, ovratniški in naprsni gumbi; belni amer. žepni nožek; elegantna avilnata kravata najnovejšega kroja, barva in vzorec po želji; prekrasna naprsna igla s simiti-briljantom; mična damska damska broža, poslednja novost, koristna žepna toaletna garnitura; elegantna pristno usnj. denarnica; par amer. butonov z imit. ključnim kamnom; pat. angl. vremenik tlakomer; salonski album s 36 umetn. ter najlepšimi pogledi sveta; prekr. kolj za na vrat ali v lase in pristnih jutrovnih biservov; b indiskih čarovnikov razvedre vsako družbo in še 350 razl. predmetov, koristnih in neuprijemljiv pri vsaki hiši — zastoj. Vse skupaj z eleg. sist. Rosko f žepno uro, ki je sama dvakrat toliko vredna, samo gl. 2-50. Po povzetju ali denar naprej (tudi znakom) pošilja

S. URBACH, svetovna razpošiljalnica

Krakov šte. 57.

N. B. Kdor naroči 2 zavitka, mu pridenem zastoj prima angl. britve ali 6 najfin. žepnih roboev. Za neug. jajoče denar takoj nazaj, vsak riziko torej izključen. 4344

Občudovanje zbuja

TITANIA

parni prapirni stroji mlinje in likalne valjalnice

V tretjini časa proti prej se s tem opere perilo ob največjem varovanju sušeno-belo. Vsak otrok lahko vrti stroji! Pranje zabava. Perice nikakor ni treba. Prihrani 75% mila in kuriva. Vsak stroj se dana poliskušnja. Cena od 55— naprej — Valjalnica za perilo, vse iz kovane. železa z valjci iz trdega lesa. Cena od 40— do 100.—. Poština jastive. Prospekti, lepaki, ispričevala zastoj. Iščjo se zastopniki.

Tvornice Titania

Wels, — „161“, Ger. Avstr. 4148 8

Največja zaloga navadnih do najfinejših otroških vozičkov

in navadne do najfinejše

žime.

M. Pakič
v Ljubljani.
Nesamita otroška vozička se pošilja s povzetjem.

J. KEBER

trgovina z manufakturnim in perlinim blagom
v Ljubljani
na Starem trgu št. 9
priporoča

vence in šopke za neveste

ter

nagrobne vence

po izredno niskih cenah.
Potrebščine za krojače in šivilje.

G. ČADEŽ

v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manufakturne trgovine
priporoča 52

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.
Blago imam solidno, cene zmerno. Postrežem točno.

Nova trgovina s suknem, platnenim in manufakturnim blagom

JOS. PETKOSIC

Ljubljana
Stari trg šte. 4.
Vzorci na zahtevanje!

Jos. Eberle

urar
trgovca z zlatino in srebrnino

na Mestnem trgu št. 17

priporoča svojo veliko zalogo preestajskih ur in prvih tovarn, budilk, stenskih, salonskih in ur na nihale, briljantov, zlatnine in srebrnine. Namina oprava iz kitajskega srebra.

Lastna delavnica za popravila in vsa nova dela.

Slama in seno

v balah

je ceno napredaj v skladišču na Martinovi cesti šte. 10. 4076-7

Osební kredit

za uradnike, častnike, učitelje itd.

Samosojni hranilni in posojilni konzorcij Uradniškega društva dajo po zmernih pogojih tudi proti dolgoletnim vračilom osebna posojila. Agenti izključeni. 3692-9

Naslove konzorcijev prijavlja brezplačno Centralno vodstvo Uradniškega društva, Dunaj, Wipplingerstrasse 25.

Pozor! Že znani Pozor!

tamburaši s Hrvaškega

mešan zbor,

potuje zopet proti Trstu in se priporoča za veselice v tem predpustu.
Ponudbe naj se pošiljajo poste restante v Trst, sedaj v St. Peter. 4315-2

F. Marš, kapelnik.

Iščem kupca

za modno trgovino.

Trgovina bi bila za kako žensko jako pripravna. Režije je jako malo, promet velik. Trgovina se nahaja na dobrem prostoru na Mestnem trgu. Odda se pod prav ugodnimi pogoji. Več pove Fr. Igljč, Mestni trg.

Uradno dovoljena
že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanske posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodsk. ulice št. 6 4326
priporoča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste kakor privatno, trgovinsko in gostilniško osobe za Ljubljano in zunaj.
Poština tukaj. Vestna in kolidor možno hitra postrežba zagotovljena. Zunanji dopisom je priložiti znakom za odgovor.

Napredaj je

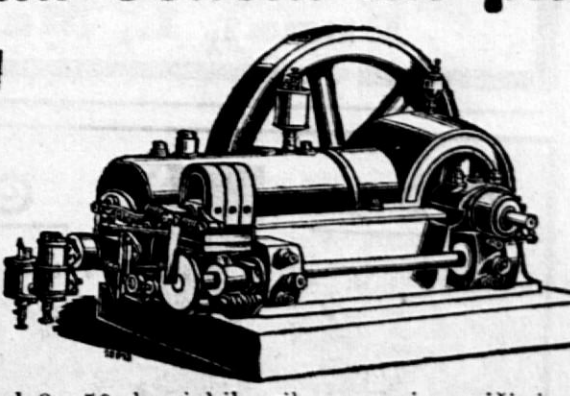
zaradi rodbinskih razmer prostovoljno na Gorenjem Pijavskem v občini kršk. na Dolenjskem ob cesti iz Radne pri Sevnici v Krško

zemljišče

v Izmeri 25 ha 49 a 25 m²
z zelo ugodnim staviščem za gospodarska poslopja, ki bi se zamogla tam postaviti.
Cena in drugi podatki se izvedo v pisarni g. notarja dr. Jurja Pučko v Krškem. 4332-1

MOTORJI

na bencin ali plin

od 2-50 konjskih sil, po največji in izboljšani sestavi, dober pripomoček kmetijstvu in obrtnikom, delujejo 30-40 ceneje kot parni ali električni stroji, so zelo trpežni in lahko priključivi. Postavljam jih pod ugodnimi pogoji, po zmerni ceni in s strogim jamstvom ter pošljem proračun, če se mi naznani, za katero rabo in za koliko konjskih sil. Priporočam se tudi za nakup in k izvršitvi vseh strojev za kmetijstvo, mlinov, žag, opekarn, s potrebnimi transmisijami in lesenimi kolesi, (Holzmenscheiben), kakor tudi stroje za mlekarstvo, štedilne kotle, najnovejše pumpe za gnojnice itd. Dopisuje se slovensko ali po nemško.

Josip Božič

v Dolini, pošta Grabčani, (Grafenstein), Koroško. 4350

Večja trgovina na Dolnjakom
išče

učenca

Ponudbe pod „Dolenjsko 100“
na uprav. „Slov. Naroda“. 4188-9

Restavracija v „Narodnem domu“
v Pulju sprejme tako

blagajničarko

— v točilnici. —

Ponudbe z navedbo zahtevane
plače in s sliko na naslov I. Vauptič
v Pulju, „Narodni dom“. 4320-2

Kdor bi ceno in dobro v prvem, drugem ali tretjem
razredu rad potoval v

Ameriko (New-York)

naj se obrne kar na glavno izseljevalno agenturo
NATURAL, Basel (Švica) Hochstrasse 31 (H 7825 Q).

Priporočila se za praznike

najfinejše Vermouth vino $\frac{3}{4}$ l. 1 K
fino Marsala vino $\frac{3}{4}$ l. 1 K 50 v.
Fran Cascio Židovske ulice št. 3.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevesih, osobito se
priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka,
krčih itd. Nedosežno sredstvo za vzdrževanje dobrega prebavljanja.
Delovanje izvrstno, uspeh siguran. Cena je za 12 steklenic
5 Krom franko na vsako pošto po povzetju, ali če se pošlje
denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošlje. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića, lekarnarja v Pakracu št. 209
(Slavonija).

3963-5 II

Pristne ruske galose
„Zvezdna znamka“ se najbolje.
Tvorica „Provoznik“ v
Rigi jamči zasnovanost.
Pristne samo z zve-
zdno znamko.

Glavna zaloga: VASO PETRIČIČ, Ljubljana.

Str. 2021

4.49 3

Proda se staro šolsko poslopje z vrtom

v Radečah pri Zidanem mostu,

cenjeno na 15.000 K. — Kupci si poslopje lahko vsak dan ogledajo in kupne
cene pismenim potom nudijo podpisanemu županstvu; občinski odbor bo de
seji določil, kateremu ponudniku se poslopje proda.

Županstvo Radeče pri Zidanem mostu
dne 8. grudnia 1907.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporočajo svoj priznani izvirni Portland-cement v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pisne glede tlakovne in odporne trdnosti daleč nadkriljujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala
resnih uradov in najslavnejših strokovnjakov so na raspolago.
Centralni urad: 3962-17
Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

Slavnemu občinstvu

vljudno naznanjam, da sem sklenil z
„Družbo sv. Cirila in Metoda“
v Ljubljani pogodbo, po kateri
imam pravico razprodajati
drože (Pressger) v njeno
korist.

Priporočam slovenskemu občin-
stvu, pekovskim mojstrom in
trgovcem, da kupujejo in naročajo edinole

Ciril-Metodove drože.

Cena matičnih čistih drož 1 kilo K 1-20
Cena pekovskih drož 1 kilo „ 1-
Cena izvoznih drož 1 kilo „ —90

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

Maks Zaloker

3630-5

izdelovalec drož
v Ljubljani, v lastni hiši, Kladezne ulice št. 17, Rožne ulice št. 5.

AVGUST REPIC

sodar 52
Ljubljana, Kolesarske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje prodaja in popravlja
vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Suknenih estankov velike v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgo-
vina s sukninim,
platnenim in manu-
fakturnim blagom

Hugo Ihl

v Ljubljani
Stritarjeve ulice št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, sirneža in lakov.

Električni obrat.

Ustanov-
ljeno Brata Eberl leta 1942.

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:
Igriške ulice št. 8.

Pisarniška mojstrovina, dr. dr. in a. kr. priv. juž. želez.
Slikarja napisov.

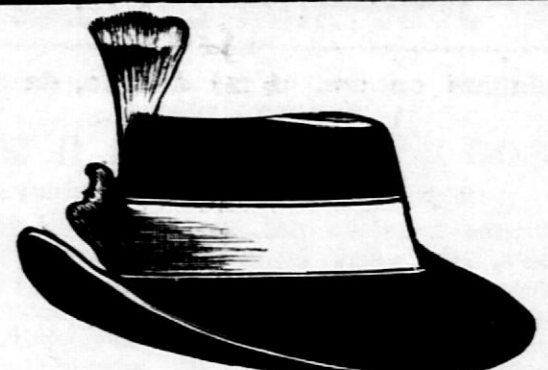
Stavbniška in pohištvna pisarnja.

Velike izbirlke dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za slikarje, sil-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pde, karbolinske itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu
najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo
sredstvo za likanje volnenih tal pod
imenom „Aspidol“.

Priporočava se tudi st. občinstvu
vse v najini stroko spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznano resnič-
no in tino po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.

priporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovejša šasone
po najnižji ceni.

Optični zaved

F. P. Zajec, urar

Nov vegetabilski crème za orsi.

Najnovejša iznajdba iz prirodnih pridelkov. Razvitek in obnovitev
pri. Razkošen stas. Nabl se samo zunanje. Zdravniško preiz-
kušeno. Lonček z navodilom stane K 3-— in K 5-—, poština 70 h.
Prodaja in razpošilja gospa Käthe Menzel na Dunaju, XVIII,
Schulgasse 3, I. nadst. 11. Znamke vseh izdelkov se sprejemajo.
2317-25

COGNAC

4091-7

CZUBA-DUROZIER & Cie

francoska tovarna konjaka Promontor. Dobiva se povsod.

Ustanovljena 1864.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi
je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpa-
danju — KAPLON št. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in
gosti, odstranja prah in vsako kožno bolezen na glavi.
Naročila naj bi si ga vsaka družina, imam premnogo zahvalne in pri-
snažne Stane poštne prosto na vsako pošto lonček 3 K 60 h,
2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURIŠIČ

II 3963 5

lekarnar v Pakracu št. 66 v Slavoniji.

Zaradi inventure

se prodaja vse blago daleč pod lastno ceno, zlasti

damske kožuhovinaste jopice in
koljeji, dahe moški kožuhovinasti
sako, mestni in popotni kožuhi.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič.

v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst,
c. kr. dr. žel., Beljak čez Podrožico, Ce-
lovec, Praga.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec,
Praga.
7-40 popoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica
dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, (čez Pod-
rožico) Celovec, Praga.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec,
Praga.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je-
senice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica dr.
žel., Trst dr. žel., Beljak juž. žel., (čez
Podrožico).

Odhod iz Ljubljane dr. kolodvor:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
7-03 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik
10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Sam-
ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
žel., Trbiža, Jesenice, Gorice, Trsta.
8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11-15 popoldne. Osebn. vlak iz Prage,
Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico
in Trbiž, Gorice dr. žel., Jesenice.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja,
Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka
juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez
Podrožico) Gorice dr. žel., Trsta dr.
žel., Jesenice.
6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca,
Beljaka (čez Podrožico) Jesenice.
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Pod-
rožico) Trsta dr. žel., Gorice dr. žel.,
Jesenice.
11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Ce-
lovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta
dr. žel., Gorice dr. žel., Jesenice.

Dohod v Ljubljano dr. kolodvor:

6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 popoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
6-0 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Sam-
ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje
evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani.

Vabilo

k

V. rednemu zborovanju delničarjev

katero se vrši

v nedeljo, 19. januarja 1908 ob 10. uri dopoldne
v prostorih hotela „Ilirija“ v Ljubljani v Kolodvorskih ulicah.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta o letnem računu pretečenega poslovnega leta.
2. Poročilo revizijske komisije.
3. Izvolitev treh računskih preglednikov in dveh namestnikov.
4. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 28. decembra 1907.

Upravni svet.

§ 17 pravil: Vsaka delnica ima pri obnem zboru svoj glas.
§ 18 pravil: Delnice, za katere se hoče izvrševati pravica glasovanja,
se morajo založiti najkasneje šest dni pred obnem zborom na mestih v pozivu
označenih, in sicer proti legitimaciji, ki se glasi na položnikovo ime in iz ka-
tere mora biti razvidno tudi število delničarju pristojećih glasov. Založene del-
nice morajo biti opremljene s še ne zapadlimi kuponci.

§ 19 pravil: Vstop k obnemu zboru je dovoljen le proti izkazu
legitimacije.

Kot založna mesta delnic so določene: Pivovarna v Laškem, Ljub-
ljanska kreditna banka v Ljubljani, Posojilnica v Celju, Savinjska
posojilnica v Žalecu.

Julija Štor
v Prešernovih ulicah št. 5
Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lano-tonnis in pristnih
goissserskih gorakih čevljev.
Elegantna
in 2026 29
Jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.
Najpriljubljenejši čevlji sedanosti.

Pešne hranilnice št. 49.086.

Telefon št. 135

Glavna posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna:
na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge
obrestuje po 4½ % od dne vložitve do dne vzdiga
brez odbitka rentnega davka.
Uradne ure od 8. — 12. dopoldne in od 3. — 6. popoldne.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Stroje za pripravljanje krme:
slamorenice, rezalnice za repo,
drobilne mline, parilnice za
krmo, črpalnice za gnojnice
izdelujejo in dobavljajo v najnovejši, preizku-
šeni sestavi
Ph. Mayfarth & Co.
tvornice za kmetijske stroje, železoli-
nice in parne fužine.
Dunaj II., Taborstrasse 71.
Katalogi gratis in franko. Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Razpis.

Za zgradbo vodovoda Kranj in okolica
potrebna, na 620.000 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale
potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa delaali delne dobave, (cevi, armature, betonska dela itd.)
obsegajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne
cene proračuna naj se predložijo

do 1. marca 1908, ob 12. opoldne

podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katero morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, je do-
poslati zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzete gradbe vodovoda
Kranj in okolica“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne
pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali
pa v pupilarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na
višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo po-
nudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so v deželnem stavbnem uradu v
navadnih uradnih urah na ogled.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani
dne 27. decembra 1907.

C. kr. priv.
občna zavarovalnica v Trstu
Assicurazioni Generali
se priporoča za zavarovanje proti
tatinskemu vlomu
blagajn, zalog blaga, pohištva
.: ter sploh vseh vrednosti :.
Zavarovanih je pri tej družbi proti tatinskemu
vlomu nad 2500 najodličnejših denarnih za-
vodov monarhije med temi nad 150 hranilnic,
posojilnic, javnih uradov ter bank Kranjske.
Glavni zastop
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2, v lastni hiši.

Odlikovan s zlato haljazo v Pa-
risu 1889 in s zlato haljazo in
krstom v Londonu leta 1893.

Ant. Presker
krojač.
Ljubljana, Sv. Petra c. 16
priporoča
svoje velike zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopice in
plaščev za gospe, nepremočljivih
havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših
vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Jv. Seunig
trgovca z usnjem
na drobno in debelo
v Ljubljani, Stari trg št. 7
priporoča
olje zoper prah
Iosedad najpoljske, prosto oca-
sina smol- petroleja ter kistih
brez konkurence, brez vsakega duha
samo 50 vinarjev.
Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
za počičenje rujavih
čevljev, usnja itd.

Bogato
ilustrovani cenik
od klobukov
za dame in dekleta za
Jesen. in zimsko sezono
1907/8
razpošilja
franko in brezplačno
modni salon
Henrik Kenda
Ljubljana,
Mestni trg
št. 17.

Najnižje cene.
Skrbno
izdelovanje
Preobleke
Popravila.
Največji izbor
vilkusli
tovarna denarikov
v Ljubljani, Mestni trg
št. 17.

Splošno kreditno društvo
(Gospodske ulice 7.)
obrestuje
hranilne vloge po 5%
s celoletno kapitalizacijo brez odtegnjenja rentnega davka, vloge na
tekoči račun po 5½%
do preklica.
Izplačila do K 5000.— brez odpovedi,
do K 10000.— po 14 dnevni odpovedi,
do K 20000.— po mesečni odpovedi.
Urađuje se vsak delavni dan od 9. do 12. ure dopoldne in od
3. do 6. ure popoldne.
V Ljubljani, dne 20. listopada 1907.
4003—4
Upravni svet.

Ivan Terdan
Ljubljana Vegove ulice 8 Ljubljana
se priporoča
za vsakovrstna plesarska, slikarska, pozlačevalska in sploh v to slikarsko
stroko spadajoča dela. Izvršitev točna, solidna in po zmernih cenah.

Zelo važno za trgovce in obrtnike!
Vsak trgovec gotovo gleda, da kupi cenó, posebno sedaj, ko se
vse draži, zato je naj niti ne zamudi prilike, dati si predložiti
krasno in bogato kolekcijo
reklamnih koledarjev za leto 1908.
Ker sem sklenil s tremi največjimi tvernicami pogodbe za
300.000 koledarjev
mi je edinemu moči nasproti vsej tuji konkurenci jih oddajati
s tiskom in blokom že kos od 12 vinarjev naprej. Pripravi
so za vsako obrt. Prepriča se lahko vsakdo, zadostuje samo navadna
dopisnica, na katero mu določim franco celo kolekcijo.
FR. IGLIČ, Ljubljana, Mestni trg št. 11.
Na debelo in na drobno!

Ustanovljeno 1862. Telefon št. 584.
Rudolf Geburth
c. in kr. dvor. strojnik.
Dunaj, VII. Kallsestrasse 71, (na ogli Burggasse).
Velika in bogata zaloga vseh vrst
kurilnih peči preprostih in elegantno opremljenih, posebno
v vseh barvah najfinije v ognju emajliranih peči
z niklasto opremo. — Trajagorilne peči za kurjavo s premogom.
Regulirne polnilne peči od 15 kron naprej.
Štedilna, kuhalna in stroj. ognjišča
vseh velikosti.
Najboljše plinovne peči in kamini
črni in emajlirani.
Peči iz železnih pečin
za kurjenje dveh ali treh sob.
Patentni vstavki za gliaaste peči. Sušilni aparati.
Trane etažne pekovske peči.

Najkrajša in naicenejša pot V AMERIKO

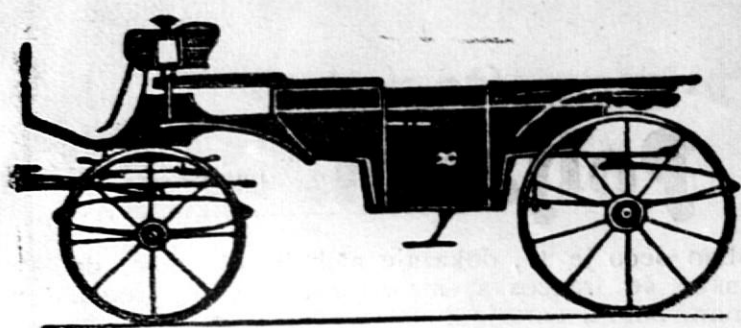
z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York
je proga

Red Star Line
Reda zvezda *
Na naših parnikih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zeeland in Samland ki oskrbu-
jejo vsak teden ob sobotah redno vožnjo med
Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, iz-
borna hrana, vljudna postrežba in spalnice po
novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za
vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja
vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek
popoldne. 14—62
Naši parniki vozijo tudi na mesec po več-
krat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatne cenejša kakor na Novi York.
Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc
v Ljubljani, Kolodvorske ulice odalej 26
od južnega kolodvora na levo pred za no gostilno „pri Starem Tišlerju“.

Splošno kreditno društvo
(Gospodske ulice 7.)
obrestuje
hranilne vloge po 5%
s celoletno kapitalizacijo brez odtegnjenja rentnega davka, vloge na
tekoči račun po 5½%
do preklica.
Izplačila do K 5000.— brez odpovedi,
do K 10000.— po 14 dnevni odpovedi,
do K 20000.— po mesečni odpovedi.
Urađuje se vsak delavni dan od 9. do 12. ure dopoldne in od
3. do 6. ure popoldne.
V Ljubljani, dne 20. listopada 1907.
4003—4
Upravni svet.

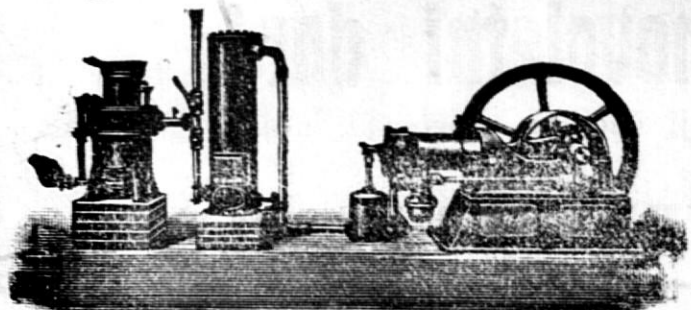
PATENTE

vseh dežela izposluje in inkorišča
M. GELBHAUS 52-53
inženir in zaprišečeni patentni posrednik na Dunaju
VII. Siebensterngasse 7, nasproti o. kr. patentnemu uradu.

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih
in že rabljenih
VOZOV.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.
Specialna tvornica za gorilne motorje.

Originalni motorji „Otto“
v zvezi 3480 12
z napravo za sesalni plin
za kurjenje z rjavim premogom, fu-
žinskim ali plinovitim koksom, kauma-
zitom ali ogljem.
Gospodarsko najbolj primerna
obratna moč novega časa!
Originalni motorji „Otto“ za svetilni plin,
bencin, bencol, petrolin, karbonol.

Svetovnoslavni zaradi preproste in solidne sestave.

Hiša v Ljubljani naprodaj.

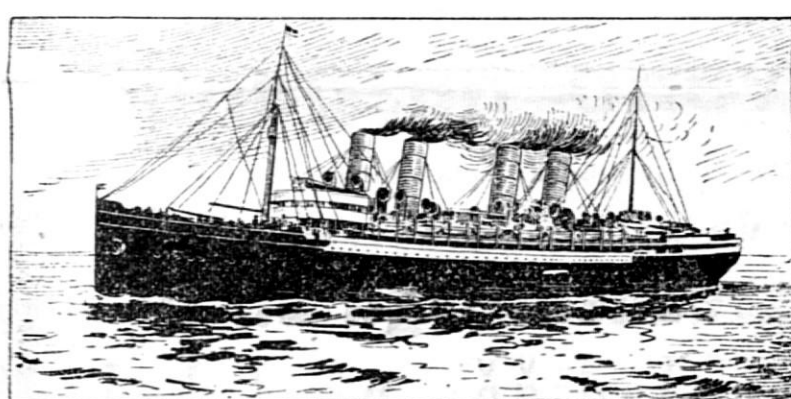
V ponedeljek, 30. decembra 1907 ob 10. dopoldne
bo pri c. kr. okr. sodišču v Ljubljani, soba št. 6, prodaja v konkurzni
sklad Teodorja Fröhlicha spadajoče zemljišče vlož. št. 353, kat. obč. Sent-
petrsko predmestje I. del obstoječe iz hiše št. 27. v Slomškovi ulici v
Ljubljani, z ledenico, knjskim blevom, kegljiščem, gospodarskim poslopjem in
vrtom, dalje z dvema njivskima parcelama v izmeri 579 m², ležečima ob Slom-
škovi ulici in primeroma za stavbišča; cenilna vrednost obeh teh njivskih
parcel znaša 3774 kron. Hišno zemljišče z vrtom meri 1128 m², cenilna vrednost
mu pa znaša 46.230 kron.

Pojasnila daje upravitelj konkurznega sklada, odvetnik dr. Edvin Am-
brositsch v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1907.

4227-3

Na cenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastv. koncesijo-
nirana potovalna
pisarna

za 21-0

Ameriko

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 41.

Otvoritev naznanilo.

4150-3 Naznanjam p. n. občinstvu, da sem otvoril
s 1. novembrom t. l. svoje

strojno ključavničarstvo

Telefon št. 73. na tovarniški način. Telefon št. 73.

Ker imam z najmodernejšimi stroji opremljeno tovarno, izvršujem
vsakovrstna popravila od najfinejšega precizijskega, do najtežjega
dela, kakor: bencinovitih motorjev, avtomobilov, motornih koles,
elektromotorjev, dinamo strojev, parnih strojev, šivalnih in pisalnih
strojev, kontrolnih blagajen itd. — Prevzamem tudi delo celih
električnih naprav. Za solidno delo in zmerne cene se jamči.

P. n. občinstvu v blagohotno uvaževanje se priporoča

D. S. FAKIN, Ljubljana, Poljanska cesta št. 67.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani

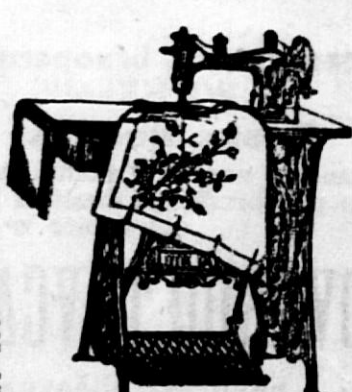
Dunajska cesta št. 17

priporočata svojo bogato zalogo

voznih koles.

o o 901

Šivalni stroji

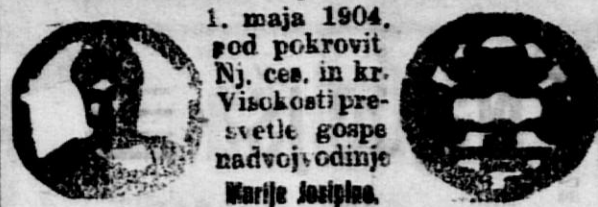
za rodbino in obrt

Brezplačni kurzi za vožnjo v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“

Žalne klobuke
vence in trakove
priporoča 52
Benedikt, Ljubljana.

Odlikovan s častno diplomo in zlato ko-
rajno na III. dunajski modni razstavi

P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Sečemburgove ulice št. 3
se priporoča v izgotavljanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovejšem kroju.

Priznana solidno delo in zmerne cene.
Pristno angleško blago je v največji iz-
beri vedno v zalogi.

Najbogatejšo zalogo in naj-
raznovrstnejše izbire

Klavirjev in harmonijev

ima

Alojzij Kracmer

izdelovalec klavirjev in sodne za-
priskežni zvedenec

Ljubljana Sv. Petra cesta št. 4.

Vedno so v

zalogi

preigrani

pa bresibni

klavirji.

Pravz-

mem ubi-

ranje in

poprav-

ljanje vseh sistemov. Glavno

sastopstvo dvornih firm L. Bösen-

derfer na Dunaju, Gebrüder

Stingl na Dunaju, August

Förster v Ljubavi, Th. Mann-

berg v Lipskem. Za vsak, pri

meni kupljen klavir docela jamčim.

— Najnikla izposojalnica. —

Dolna plačila.

JOSIP STUPICA

jermemar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi

vsé druge konjske potrebnosti.

— Cene nizke. —

Specialiteta:

turistovske srajce

belo in barvasto perilo iz
angleškega cefirja, gole-
nice, izbrani vzorci,

kravate

za vse različne okuse,
dalje specialitete švedskih

rokavic:

glace in iz pralnega usnja
brezhibne prilježnosti in
najboljši izdelek priporoča

Alojzij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Velika eksportna tvrdka

Franc Keber

Ljubljana Dunajska cesta 12

Nikel. cil. rem. ura 2-65 gl.

Srebrna cil. rem. ura 3-85 gl.

14 kar. zlata ura 22 gl. Srebrna dam-

ska ura 4-50 gl. 14 kar. zlata ura 12 gl.

Sahneite oniki najnovejši c. 11

Varst. znamka: Sldro.

Liminent. Capsici comp.

nadomestilo za 3375-15

Pain-Expeller s sidrom

priznana izborna, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd.;
po 80 h. K 1'40 in K 2'— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno
prikljubljene domačega zdravila naj se jemljejo le originalne ste-
klenice v škatlicah z našo varstveno znamko „sldro“ potem je
vsakdo prepričan da je dobil orig. izdelek
Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Kličina c. 5 nova.

Raspošiljanje vsak dan.

Poslajte

50 kr.

v znamkah. Za to dobite 3 velečine higienične vzorce, 6 vzorcev 90 kr., 12 vzorcev
1 gl. 70 kr., 25 vzorcev 3 gl. 40 kr. poleg najnovejšega ilustrovanega cenovnika
in navodilo za uporabo francoskih in ameriških gumastih predmetov, tucat od 45 kr.
naprej. V zalogi so vse kuriozitet, mnogo novosti, izdeluje vsak gumasti predmet.
Najcenejše in direktno se kupi le pismeno naročilo. Diskretna pošiljatev.

H. AUER, zaloga tovarniških gumastih predmetov.

Dunaj, IX./5, Nussdorferstrasse 3-10. 657 45

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3

priporoča naslednja dela:

Iv. Cankar: Aleš iz Razora.
Ta povest iz narodnega življenja je vele-
zanimiva in spada med najboljša dela
tega pisatelja. Broš. K 1'50, vez. K 2'50;
po pošti 20 v več.

Ljubljanski Zvon.
Tega prvega in najodličnejšega sloven-
skega literarnega časopisa je dobiti še
naslednje letnike: 1901, 1902, 1903, 1904,
1905, 1906 in 1907. Vsak letnik velja
broširan K 9'20.

Ivan Lah: Vaška kronika.
Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodov-
inskih povesti iz slovenske preteklosti in
sicer iz dobe turških vojev, kmetijskih
vstaj, reformacije in renesance. Broš.
K 1'70, vez. K 2'70, po pošti 2 v več.

Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron.
Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev
med beneško republiko in turškim cesar-
stvom, v katerih so igrali hrvaški in slo-
venski pomorski roparji znamenito vlogo.
2 zvezka. Broš. oba K 4'60, po pošti 40 v več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.
V 11. zvezkih so zbrani najlepši romani
in povesti tega znamenitega pisatelja,
ki se je s svojimi deli slovenskemu
občinstvu tako priljubil, kakor samo malo
drugih avtorjev. 1. Deseti brat. 2. Juri
Kozjak. Spomini starega Slovence
3. Domen. Juri Kobila i. dr. 4. Tihotapec.
Grad Rojane. Kloštrski žolir. 5. Hči
mestnega sodnika. Nemški valpet. Sin
kmečkega cesarja i. dr. 6. Sosedov sin.
Moč in pravica i. dr. 7. Lepa Vida. Eraz-
em Tatenbach. 8. Čvet in sad. 9. Doktor
Zober. 10. Rokovnjači i. dr. 11. Tugomer.
Veronika Deseniška i. dr. Vsak zvezek
velja broširan K 1'20, vezan 2 K, po
pošti 20 v več.

Koristka.
Roman iz ljubljanskega gledališkega živ-
ljenja v polpreteklem času Broš. 80 v,
po pošti 20 v več.

**H. Kirchsteiger: Pod spo-
vednim pečatom.**
Ta roman iz duhovskega življenja odkriva
skrivnosti iz župnišče in duhovskega stanu
sploh. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva
zvezka. Broš. oba K 4'60, po pošti 40 v več.

**Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dra-
matični in pripovedni spisi.**
II. Doktor Dragan, drama v petih de-
janjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih.
Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen
pripovedovalec, marveč tudi eden naj-
boljših slovenskih dramatikov. Njegovi igri
Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli
na odru najlepše uspehe. Ves čisti dobiček
je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda
za l. 1908. Broš. K 1'20, po pošti 20 v. več.

Sokolski koledar
za l. 1908. Vez. 1 K, po pošti 20 v. več.

Dijaški almanah
za l. 1908. Vezan 1 K, po pošti 20 v. več.

Trgovski koledar
za l. 1908. Vezan 1 K, po pošti 20 v. več.

Novi obrtni red.
Slovenska izdaja. 1 K, po pošti 10 v. več.

Kazenski zakon.
Vezan 6 K, po pošti 10 v. več.

Kazenskopravni red.
Vezan K 5'60, po pošti 20 v. več.

**Dr. E. Volčič: Civilnopravni red in
sodni pravilnik.**
Broš. 7 K, vez. 8 K, po pošti 40 v. več.

Dr. E. Volčič: Odvetniška tarifa.
Broš. K 1'80, po pošti 20 v. več.

Ravnokar došle
krasne kravate, najnovejše bluze,
fina vrhnja in spodnja krila
priporoča po znano nizkih cenah tvrdka
J. Vivod-Mozelič
v Ljubljani, Stari trg št. 21
modna trg. ter salon za damske klobuke.
Filijalka v Kranju, Glavni trg.

Stelaže za trgovino
se ceno prodajo
v Ljubljani, Mestni trg št. 25, I. nadst.
3181-13

Najboljša prilika
za noveletni nakup
po globoko znižanih cenah
je v
konfekcijski trgovini za dame,
gospode, dečke in deklice
A. LUKIČ
Pred škofijo št. 19.

Slovenski deci lepo,
niti primerno knjigo v roki!

Ni je lepše in primernejše nego so
Palčki Poljanci.

Kako izborna knjiga za drobno deco je to, dokazuje najbolje okolnost, da so v kratkem času izšle poleg nemške še francoska, nizozemska in češka izdaja. Nemška kritika je to knjigo sprejela naravnost z entuzjazmom in nemška literatura ni ravno uboga na takih delih. Besedila in slike se čudovito ujemajo in spopolnjujejo, oboje je takorekoč vzeto naravnost iz najne otroške fantazije. Da slovenski prevod ni izgubil ničesar od one čarobne moči, ki jo ima izvirnik, nam je najboljši porok ime prevajalca Otona Zupančiča, pesnika čudovitih mladinskih »Pisanic«.

Slovenska izdaja je izšla v isti razkošni opremi kakor nemška in je tudi za isto ceno naprodaj: 3 K 60 h, po pošti 3 K 90 h, z rekomandacijo 4 K 15 h.

Najlepši noveletni dar!

Kdor hoče napraviti svoji deci res umetniški, neskaljeni užitek, naj ji kupi »Palčke Poljance«.

Založništvo L. SCHWENTNER Prešernove ulice št. 3, Ljubljana.

Karbolinej Avenarius (od katerega imam samoprodajo za Kranjsko)
Mavec (Gyps) za stavbe in kiparje kakor tudi za vsako drugo obrt,
Vse vrste olja in mazila za stroje
kakor tudi priznane olje proti prahu
Adolf Hauptmann, Ljubljana
tovarna oljnatih barv, firneža, leka in klorja. 2181 54

Klobuke cilindre in cepice
v najnovejših faconah in v velikih izberah
Ivan Soklič
Pred franco št. 2. Postaja elek. zveznice

Lepa
noveletna darila.
Velika, bogata zaloga!
Vsled velike konkurence prodajam po najnižjih cenah
tako, da morem vsakega zadovoljiti.
Vljudno vabim na ogled, in se priporočam za obilen obisk.
z velespoštovanjem
FR. ČUDEN, urar in trgovec
v Ljubljani, nasproti frančiškanskega samostana.
Ceniki s koledarjem zastoj in poštnine prosto.

Univ. med. dr. A. SCHWEIGER
bluši demonstrator na zobozdravniškem vseučiliškem
zavodu na Dunaju
prevzame s 1. januarjem 1908
zobozdravniški atelje
svojega očeta
v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 5
in bo ordiniral: ob delavnikih od 9.—12. dop. ob nedeljah in praznikih: od 2.—5. pop. od 9.—10. dop.

Največja in najcenejša izber
reklamnih
koledarjev
kot trgovska noveletna darila.
Lepi in ceni vzorci.
Dobe se z torbico ali brez torbice z tiskano firmo.
Velika zaloga
lepih malih in večjih jasilc
od 10 vin. naprej.
Vzorci dopolnjeni na ogled.
Se vljudno priporoča
Ivan Bonač
trgovina papirja
v Ljubljani.

Otvoritveno naznanilo.
Gospodom trgovcem ljubljanske okolice in dežele vljudno naznanjam,
da sem otvoril
na Kongresnem trgu št. 14
zalogo in skladišče na debelo
s pletenimi vsake vrste, drobnega in modnega blaga.
Vabim gospode trgovce za osobni obisk, kakor tudi za pismena naročila, katere bodem vsikdar točno in po možnosti najcenejše izvrševal.
Priporoča se z velespoštovanjem
LUD. DOLLENZ.

Vabilo.
Že mnogo let se oproščajo blagotvorniki
čestitanja ob novem letu in ob godovih
s tem, da si jemljejo oprostne listke na korist mestnemu ubožnemu zakladu.
Na to hvalevredno navado se usoja mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečevanja oprostnih listkov drage volje prevzeli gg trgovci J. S. Benedikt v Prešernovih ulicah ter J. J. Kamanu in Vaso Petričič na Mestnem trgu.
Urhu tega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal mestni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.
Za vsak oprostni listek bodisi za novo leto ali za god, je kakor doslej položiti eno krono in na upisani poli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.
Velikodušnosti niso števljene meje.
Pisanim pošiljkatvam bodi prideja tudi razločni naslov pošiljatelja.
Imena blagotvornikov se bodo sprosti razglasila po novinah.
Magistrat deželnega stolnega mesta
v Ljubljani, dne 12. decembra 1907.
Župan: Juan Krabar.

Vsakovratne rane
se morajo skrbno varovati pred vsako mogočo
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je takozvano mešano vlačno maslo, tako imenovano praško domače maslo kot sameljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetje in bolečino, hladi in pospešuje zaceljenje.
Kasno splošno se vsak dan.
1. čela pulica 70 v. 1/2 pulice 50 v. Prod predplačilo 4 K 16 v po pošti se pošilja 4 pulice, proti predplačilu 7 K 10 pulice poštno prosto na vsako postajo avstro-ogrsko morajo.
Vsi deli imajo zakonito dopolnilno varstveno znamko.
Glavna zaloga
8 FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga 1477 13
Malá strana, ogel Nerudova ulice 208
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekarnih: O. Floccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mardetschli-ger, J. Mayr.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz Bremna v New York
s osebnimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
Prekomerska vožnja traja samo 5—6 dni.
Nataden, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani odine le pri
EDVARDO TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35
nasproti občeznani gestilni „pri Starem Tišlerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak terek, četrtek in soboto.
Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno, — Postrežba poštena, rečna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizono, Utah, Womino, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in isredno ceno čez Salveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Braziljo, Kuto, Buenos-Airea, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.